

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно
Советдэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 134 (6311)

ИЮЛИН

8

ВТОРНИК

1952 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ТҮМЭРЗАМШАДАЙ ҮДЭРЭЙ ХҮНДЭЛЭЛДЭ:
И. Пассек. — Рационализаторнуудай жэшээтэ ажал
(1-дхи нюур).

ПАРТИНА АЖАБАЙДАЛ: ВКП(б)-гэй Ториин
айкомой VII пленум (2-дхи нюур).

А. Кирдяшин. — Интеллигенцие и идейно-полити-
ческээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри хайжаруулха (2-дхи
нюур).

Гэр байрануудыс түргэнөөр ба хайн шанартайгаар
бариха (2-дхи нюур).

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ХАА ХААНАГУЙ УР-

ГЭНӨӨР ЯБУУЛХА: Г. Ильин. — Үнэтэ үүсхэл. Ш. М.-
хайлов. — Түрүүшын үдэрнүүдтэ (3-дхи нюур).

Д. Санжимитыпов. — Томодогдһон колхозой гү-
рүүшын алхамууд (3-дхи нюур).

И. Бальдинов. — Бэлдүүлгэдһэн хүсэл (3-дхи
нюур).

А. Убугунов. — Мартагдашагүй үдэр (3-дхи
нюур).

Г. Подкопаев. — Уласхоорондын шэнжэлэл (4-дхи
нюур).

В. Малыгин. — Венгерскэ арадай амжалтанууд
(4-дхи нюур).

Колхозуудта ажалай журам бэхижүүлхэ

Ажалай шанга журам хадаа кол-
хозуудай нийтын ажахыс амжалта-
тайгаар хүгжөөлгын шуухалын шу-
хала услови мүн болоно. Колхоз-
нигуудай ажалай журамай хайн
байха бүрин колхозуудай ажахын
туйлалтанууд улам бүри сэхэнүүд
байдаг юм.

Эгээл нимгэнэ колхознигуудыс
ажалдаа коммунистическэ ёһоор
хандадаг байхаар, түрэл советскэ
гүрэнэингөө даалгабаринуудыс
хандадаг байхаар хүмүүжүүлхэ
хэрэгтэ большевистскэ парти онсо
шухала анхарал хандуулдаг байна.

1933 ондо колхознигууд-ударни-
гуудай Бүхэсоюзна нэгдэхин съезд
дээрэ үгэ хэлэхдээ, нүхэр Сталин
ингэжэ заагаа нэн:

«Колхознигуудай шанга шадал-
тай болохын тулада, энээнэй тула-
да мүнөө иматгал гансахан юумэ
хэрэгтэй — колхоздо үнэн сэхээр
ажаллаха, тракторнууд болон ма-
шинануудыс зүбөөр ашаглаха, хүд-
лэмэрин мал зүбөөр ашаглаха, га-
зараа зүбөөр элдүүлхэ, колхоз-
ной зөөри хогшол сахин хамгаалха
ёһотой.

Заримандаа хэлсэдэг: социализм
хадан юундэ үшөө ажаллаха юм.
Урлан хүдэлмэрилөөдби, мүнөө
хүдэлмэрилнэбди, — хүдэлмэрилхээс
болхоор болбогүй юм гү? Иймэ
үгэжүүд үндэһөөрөө буруу гэшэ,
нүхэл. Энэ хадаа үнэн сэхэ колхоз-
нигуудай бэшэ, лодырундай фи-
лософи гэшэ. Социализм болбол
ажалыс отто арсанагүй. Харин со-
циализм болбол ажалаар байгуу-
лагдана. Социализм ажал хоёр
бэс бөөнэ таһааршагүй юм».

Нүхэр Сталиний эдэ заабари-
нууд хүдөө ажахын артелиин жэ-
шээтэ Уставай үндэһэ нуурида та-
бигданхай. Устав хадаа «өөрингөө
колхозой зөөри хогшол ба колхоз-
ой поли дээрэ хүдэлмэрилдэг гү-
рэнэй машинануудыс наринаар
сахин хамгаалха, үнэн сэхээр
ажаллаха, Уставай эрилтэнуудыс,
хамтын суглаанай ба правленийин
тогтоолнуудыс дүүргэхэ, доторой
гурим сахиха, правленийн ба бри-
гадийн даалгалан хүдэлмэриг,
нийтын уялгыс наринаар дүүргэхэ,
ажалай журам наринаар сахиха»
гэжэ артелиин бүхы гэшүүдыс уял-
гайна.

Олонхи колхознигууд ба колхоз-
нигданууд Уставай энэ эрилтыс
үнэн сэхээр дүүргэнэ, колхозно по-
линууд ба фермэнүүдтэ эсэхэ су-
сахыс мэдэнгүй ажаллаха байна.
Дайнай нүүлэй үедэ Советскэ Сою-
зай орденууд болон медальнуудаар
манай ороной хүдөө ажахын 200
мянга шахуу хүдэлмэрилгэшдэй
шангадана. Социалистическэ
Ажалай Геройн нэрээрэгдэ 6 мян-
га гаран колхознигуудай хүртэһэн
ябадал энээн тухай эли тодоор
гэршэлнэ. Үндэр баян ургаса ху-
ряһанай түлөө гансахан манай
республика дотр хүдөө ажахын
17 түрүүшүүл Социалистическэ
Ажалай Геройн нэрээрэгдэ хүртэ-
һэн, олон зуугаад колхознигууд
СССР-эй орденууд болон медаль-
нуудаар шагнагдана байха юм.

Колхозно таряашдай шэн зориг-
тойгоор ажаллаһанай эсэстэ манай
советскэ ороной хүдөө ажахы дай-
най хойшолонгуудыс амжалтатай-
гаар дабадал, улам саашаа хүг-
жөөлгөжэ байна. Нүүлшын хэдэн
жэлэй турша соо жэл бүри 7 мил-
лиард пүүл үлүүтэй таряанай вало-
уй ургаса хурагдана. Нийтын
ашаг шэмэтэ малажалдай дайнай
урдахы хэмжээтэ мүнөө үедэ бү-

рин нэргээн бодхоогдохогоо гадна,
мүн тэрэ хэмжээн нилээд ехээр
үлүүлэн гаргэгдһан байна. Кол-
хозно нийтын малажал совхозно
малажалтай хамта орон доторой
бүхы малай тоо толгойн олонхын
болоо.

Гэхэтэй хамта, ажалай журам
үшөөл бүхы колхозуудта барандан
хайнаар табигданхай бэшэ байна.
Үнэн сэхэ бэшээр ажалладаг зар-
им колхознигуудтай, ажалай эм-
хидхэлэй муугаар табигдһан дээр-
рһээ ажалай бүтээс багатай ар-
телинууд манайда үшөөл бин зан-
даа. Колхоздо бага юумэ хэһыс,
тингээд колхозноо ехэ юумэ аба-
хыс оролдодог зарим лодырунууд
ба хойрог ноёшо хүнүүд колхозууд-
та үшөөл бин байна. Жэшээлхэдэ,
Бичурын аймагай «Красное знамя
труда» гэжэ хүдөө ажахын арте-
лиин залуу колхозница Васса Тю-
рюханова үбшлөөб гэжэ худа-
лаар хэлээд, ажалһаа саг үргэлжэ
хулжана. Нүүлэй үедэ энэ эхэнэр
нэгшһыс ажалта үдэр олоогүй, эхэ
эсэгынгээ хүзүүн дээрэ байжа бай-
на. Байгша оной түрүүшын квар-
тал соо Заиграйн аймагай Карл
Марксын нэрэмжэтэ колхозой хэдэн
колхознигууд нэгшһыс ажалта үдэр
олоогүй байха юм. Иймэ жэшээ-
нуудыс республикын бусадшыс зар-
им аймагуудта оложо болохо
байна.

Зорилго юуб гэхэдэ, колхозуудта
ажалай журам эдэхэ ябадалыс
шууд усалхаа хэрэгтэй. Мүнөө
хүдөө ажахыда хүдэлмэринин ха-
луун үе болобо. Ургасын хойноһоо
харууналга хэгдэжэ байна, үбшэ
хурялга эхилээ, тарья хурялга-
да бэлдэхэлэй хүдэлмэри ябажа
байна. Эдэ хүдэлмэринүүдыс хайн
саг соонь үнэгэрхын тула бүхы
колхознигууд полинууд ба сабша-
лан дээрэ, фермэнүүдтэ үнэн сэх-
ээр, оролдосотойгоор ажаллаха
ёһотой. Тэжээл бэлдэхэлэй ба та-
рия хурялгада бэлдэхэлэй хүдэл-
мэрилд ажал хэжэ шадха колхоз-
нигуудыс бултынс хабазуулха
хэрэгтэй. Тийн үдэрһингөө норма-
нуудыс дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүр-
гэдэг байхын тулада колхозни-
гуудыс зүбөөр хубаарилан табиha
ба ажалынь хайнаар эмхидхэхэ
шухала.

Колхозуудай партийна органи-
зацинууд нийтэ-политическэ хүдэл-
мэри үргэнөөр дэлгэрүүлэн, арте-
лиин гэшүүдэй ажалай журам бэ-
хижүүлхэ хэрэгтэнэ хүдөө ажахын
артелиин правленийүүдтэ туйлаха,
нийтын ажалда колхознигуудай
эдэбхитэйгээр хабаадалга хангаха
ёһотой.

Ажалай журам бэхижүүлхын тү-
лөө тэмээлд өөһэдөө колхознигууд
нилээд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна.
Бригадын ба колхозой хамтын
суглаанууд болон правленийин за-
седанинууд дээрэ ажалай дүнгүү-
дыс саг үргэлжэ хэлсэдэг, эрхи-
мүүдыс урмашуулдаг ба ажалһаа
хулжагшадыс шангаар шүүмжэлдэг
колхознигууд тон зүб юумэ хэнэ
гэшэ.

Республикын хүдөө ажахын хүд-
лэмэрилгэшэд кабанскынхидэй
уряаг дэмжэн, хүдөө ажахын куль-
турануудай ургасыс дээшлүүлхэ,
нийтын малай тоо толгойс олошо-
руулха ба ашагшэмынь дээшлүүл-
хэ талаар тон харюусалгатай ба хүн-
дэтэй социалистическэ уялгануудыс
абаа. Колхозуудта ажалай журам
саашадан бэхижүүлгэ хадаа эдэ
уялгануудыс амжалтатайгаар дүүр-
гэлгын найдамтай үндэһэ нуури
болон байна.

Адмирал П. С. Нахимовай түрэнөөр 150 жэлэй ой

Ородой элитэ ехэ флотоводец
адмирал П. С. Нахимовай түрэн-
өөр 150 жэлэй ойе бүхы оромнай
июлинь 5-да баяр ёһололэй оршон
байдалда тэмдэглэбэ.

Ородой элитэ ехэ флотоводец
зориулагдһан элидхэлнүүд, лек-
цинууд ба хөөрлөдөөнүүд горо-
дууд ба тосхонуудта, флотууд ба
флотилинуудта, далайн-сэрэгэй ну-
расалай газарнуудта ба нахимов-
ска училищинуудта үнэгэргдөө.

Москвада П. С. Нахимовай ду-
расаалда зориулһан вечер Совет-
скэ Арминь Центральна М. В.
Фрунзын нэрэмжэтэ байшангай
парк дотор болоо.

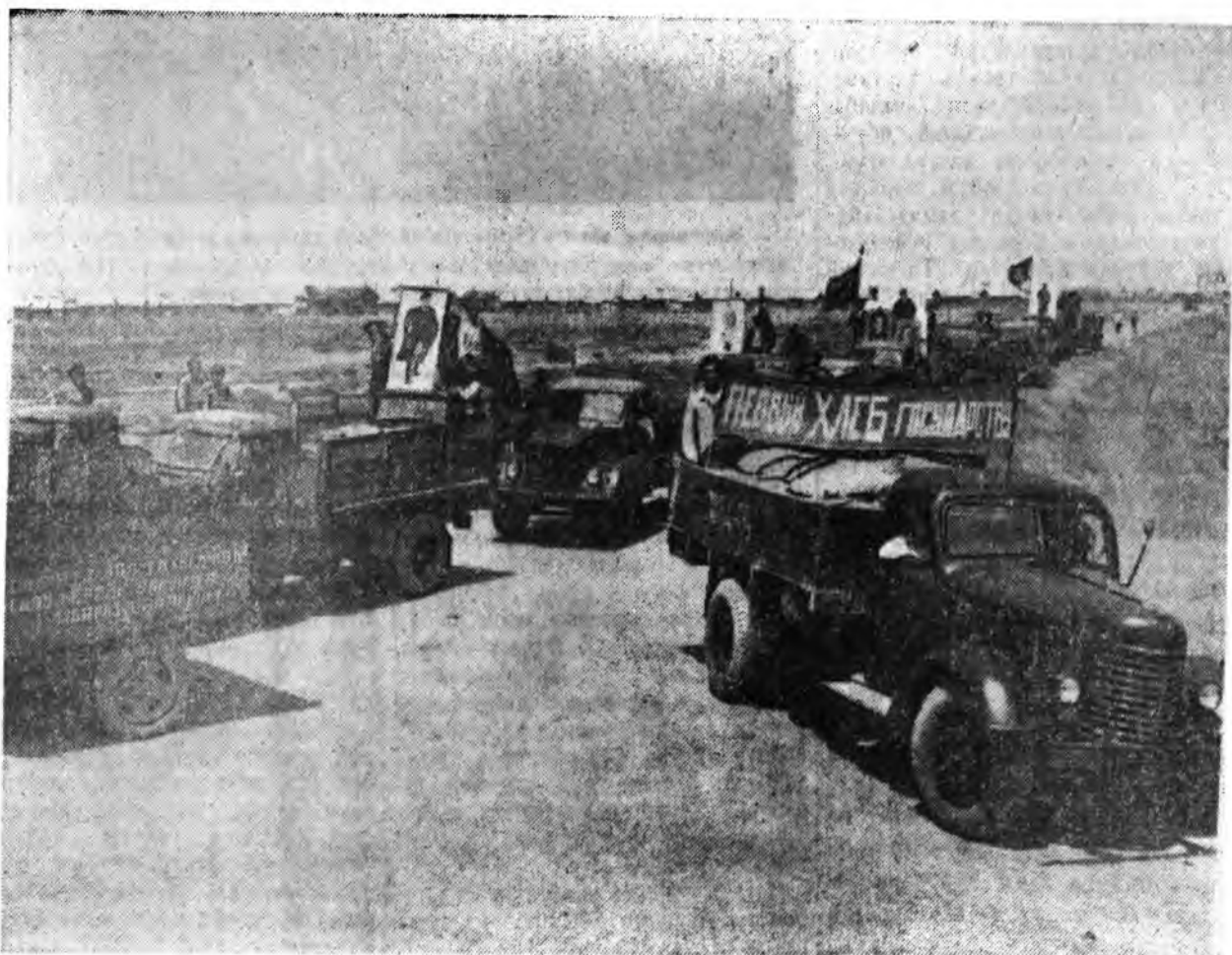
СССР-эй Далайн-Сэрэгэй мини-
стерствын байшанда номуудай ехэ
выставка нээгдэ. Тэндэ С. Сергеев-

Ценскийн «Синопско байлдаан» ба
«Севастопольская страда» гэжэ зо-
хёолнууд, С. Григорьевой «Мала-
хов курган» гэжэ ном, И. Жуков-
скийн «Адмирал Нахимов» гэжэ
брошюра, Н. Лаговскийн «Севасто-
польские хамгаалга» гэжэ ном ба
бусад номууд табигдһан байна.

Тухайт стенд дээрэ адмирал П. С.
Нахимовай портретүүд табягатай.

Мүн номуудай выставкнүүд Ле-
нинградта, Севастопольдо, Таллин-
да, Владивостогто ба ороной бусад
городуудта нээгдэ.

Элитэ ехэ полководцын түрэнөөр
150 жэлэй ойдо зориулһан баярай
суглаанууд Москвада, Севастополь-
до, П. С. Нахимовай түрэнэ Смо-
ленскэ областдо болоһо байна.

Азербайджанска ССР. Сальянска районой колхозууд
колхозто культурануудыс хуража ахилэ. Комбайнууд
полидо гараба, колхозууд гүрэнда тарья тушажа ахилэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Сальянска районой колхозууд шэнэ
ургасын тарья бэлдэхэлэй пунктда абаажана байна.
ТАСС-эй фотохромин.

Агуухэ барилгануудыс границаар хангана

ЖИТОМИР. Областиин террито-
ри дээрэ 150 гаран газарнуудта
сэхир, ягаан, боро ба хара үнгэ-
тэй гранидууд бин юм. Барилтын
энэ гоё хайхан ба бата бэхи мате-
риал ороной бүхы заха хизаарнууд
худар эльгэгдэнэ.

Лозниково карьероуправлени
суднаар ябалтын Волго-Донской
каналай эрвэнүүдыс гоёохын тула
12 вагон гранит хаяхан эльгээб.
Ороной хэдэ хэдэн городуудта
бодхоогдохо памятникнуудта ба мо-
нументнуудтэ хэрэгтүүлхэ грани-
дыс бусад карьернууд малтан аба-
на. Головинска гранитнай фабрика
болбол коммунизмын агуухэ бар-
илгануудыс, үндэр байшануудыс
шэмэглэхэ голдолтонуудыс бэлдэхэ
нэ.

Сахарна заводууд шэнэ
сезондо бэлдэхэнэ

ВИЛЬНИЮС. Республикын сахар-
на заводууд шэнэ сезондо бэлдэхэ
жэ байна. Түхээрэлгэнүүдэй ба үй-
лэдбэрин байрануудай заабарил-
га амжалтатайгаар хэгдэжэ байна.

Предприятиинууд дээрэ ехэ хэм-
жээнэй шэнэ түхээрэлгэнүүд ашаг-
лагдана орулагдана.
Литовско сахаросвёклотрестын
заводууд шэнэ сезон соо нилээд ехэ
продукци гаргаха юм.

Дуунай ба пляскын колхозно ансамбльнууд

ЛУЦК. Хорохорин тосхоной клу-
бай дуунай ба пляскын ансамбль
Торчинска районой ажалшадтай
дунда ехэ хүндэтэй болоо. Тус ан-
самблин составта 120 колхозни-
гууд оронхой.

Колхозно ансамблин репертуар-
та Сталин тухай кантата, Эхэ орон
тухай, бүхы дэлхэй дээрэ эб най-
рамдалай түлөө советскэ арадай
тэмсэл тухай дуунууд, арадай дуу-

нууд ба танцанууд оролсоно.

Хорохоринеснуудай жэшээгээр
Торчинска районой Молотовой нэ-
рэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин
колхознигууд уранхайханай само-
деятельностиин хороовой, танцо-
валдина ба хүгжэмэй кружогууд-
һаа ансамбль эмхидхэ.

Мүнөө Волынска область дотор
дуунай ба пляскын колхозно 15
ансамбль хүдэлмэрилнэ.

Политическэ литературы шэнэ номууд

Политическэ литературын гүрэн-
эй издательство СССР-эй Наука
нуудай академин гэшүүн-коррес-
пондент, Украинска ССР-эй Наука
нуудай академин үнэтэй гэшүүн
П. И. Ляшенкын «СССР-эй ара-
дай ажахын түхэ» гэжэ зохёолыс
гурбадахаа хэблэн гаргаба. Тус
зохёолой түлөө авторын сталинска
нэгдэхин шатын шалга хүртэһэн
байна. Энэ зохёол хоёр том дотор

баттагданхай. Мүнөө «Капита-
лизм» гэжэ хоёрдохи томынь хэб-
лэлһээ гаргагдаба.

СССР-эй дээдэ нурулсалдай ми-
нистерство болбол П. И. Ляшен-
кын «СССР-эй арадай ажахын тү-
хэ» гэжэ зохёолыс экономическа
ба инженерно-экономическа вуз-
нуудта ба факультетуудтэ үзэхэ
нурулсалдай пособи болгохо гэжэ
шиндэһэн байна.

Хятадай Арадай Республикын артистнар ерзэб

ИРКУТСК. Хятадай Арадай Рес-
публикын артистнар нутагааа бус-
жа ябаха замдаа эндэ ерзэб. Вок-
зал дээрэ тэднэрыс нутагай оло-

нийтын организацинуудай түлөө-
лэгшэд угтаа. Хятадай Арадай Рес-
публикын артистнар июлинь 5-да
түрүүшынгээ концерт харуулаа.

Түмэрзамшадтай Үдэрэй хүндэлэлдэ

Рационализаторнуудай жэшээтэ ажал

Шэнэ, 1952 оной ажахын жэлэй
эхилхэдэ Лениний ордендо парово-
зо-валовой заводой коллектив дээ-
шлүүлэгдһэн социалистическэ
уялга абаһан байгаа. Валовой ба
товарна продукци бүтээн гаргаха
жэлһингээ түсэбсэ декабрийн 21-дэ
дүүргэдэ, түсэбһөө гадуур жэлэй
эсэс хүрэтэр 5 миллион түхэригэй
продукци үйлдбэрилхэ, тэрэ тооло:
6 паровоз, 4 тепловоз, пассажирска
5 вагон зааабарилха уялга абаа
нэн.

Мүнөө түмэрзамшадтай Бүхэсоюз-
на Үдэрэй хүндэлэлдэ стахановска
вахтала жагсаһан тус заводой кол-
лектив июль нарын түсэбһөө гадуур
500 мянган түхэригэй продукци бү-
тээхэ, тэрэ тооло: хоёр паровоз ка-
питальнаар зааабарилха, дүрбэн гол-
той пассажирска нэгэ вагон зааба-
рилхаа гадна, 80 тонно шэрэм,
10 тонно ээд, 40 тонно бусад ме-
таллнуудыс арбилха, түсэбһөө га-
дуур тэрээгээрээ 2 паровоз, 2 вагон
капитальнаар зааабарилхын түлөө
тэмсэжэ байна.

Энэ харюусалгатай уялга дүүргэ-
хэ хэрэгтэ заводой рационализа-
торнууд болон ухаалан зохёогшод
эдэбхитэйгээр хабаадана. Рациона-
лизаторска дуралхануудыс шалга-
ха олонийтын харалга энэ оной
майн 10-һаа эхилээ. Энэ үе соо
аяар 60 гаран үнэтэ дуралханууд
оруулагдһаад, тэднэй 40 гаранинь
үйлдбэрилдэ нэбтэрүүлэгдэжэ, 160
мянган түхэригэй алмалта заводто
олгоо.

Үнэгэршэ 5 нарын туршада хам-
та дээрээ рационализаторска 300
гаран дуралхал оруулагдажа, тэд-
нэй 190-енг үйлдбэрилдэ нэбтэрүүл-
хэдэ, 860 мянган түхэригэй олзо ол-
гоо. Олон мянган гэшүүдтэй манай
заводой коллектив соо 500 гаран
рационализаторнууд ба ухаалан зо-
хёогшод ажаллана. Тэднэр ёһотой
новаторнууд болонхой.

Манай рационализаторнууд бол-
лон ухаалан зохёогшод өөһэднхөө
творческо оюун бололыс технологи-
гыс хайжаруулгада, хаядаһануудыс
ашагдалгада, бүтээн гаргаһан про-
дукциин шарныс хайжаруулгада
зорюулна. Тэрэһнээ гадна, 1000 то-
но элдэб металл арбилха, 1000 га-
ран станок-час, 500 тонно үнэтэ ту-
лишэ, хэдэн мянгаад килловатт-час
электроэнерги арбилхын түлөө шан-
гаар тэмсэнэ.

Рационализаторнууд үйлдбэрилдэ
жэл эрхэ бүри эдэбхитэйгээр хабаа-
далсана. Энэ жэлэй үнэгэршэ ха-
хадыс нёдондой энэ үетэй сасуул-
бал, рационализаторнуудай тоо
хоёр дахинаар олошорһон байна.
Тус заводой булад-шудхалгын цех-
нын рационализаторнууд жэшээтэ
ажалаараа шалгарна. Тэднэр энэ
жэлдэ хоёр миллион табан зуу
мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ ар-
билха дуралхал оруулха уялга
абаа наа, мүнөө 170 мянган түхэ-
ригэй алмалта хээд байна.

Рационализаторска дуралхануудыс
үйлдбэрилдэ нэбтэрүүлхэ та-

лаар сонсохогодон харалгын үедэ
хэдэ хэдэн үнэтэ дуралханууд
оруулагдаа. Жэшэнь, мастер нүхэр
М. Семглазов 5500 түхэригэй
бронзо арбилха дуралхал оруулжа,
үнэтэ шанда хүртэһэн байна. Тэрэ-
шлэн булад шудхалгын цехын ра-
ционализатор нүхэр П. Казбанов
мастер Мюжаевтай хамта үнэтэ ду-
ралхал оруулһан байгаа. Энэ ду-
ралхалынь үйлдбэрилдэ нэбтэрүүл-
хэдэ ехэ хэмжээнэй түлшис ба
электроэнерги арбилха арга тус
цехтэ олгоо.

Мастер нүхэр И. Поташкинай ду-
ралхалыс бэлдүүлхэдэ, нэгэ паровоз
зааабарилгада 8800 түхэриг алма-
ха арга боломжо олгоһон байна.
Мүн булад шудхалгын цехын аха-
лалга технолог нүхэр В. А. Демин,
халаанай начальник нүхэр С. Ску-
бино, мастер И. Зеленин, слесарь-
нууд нүхэд Горшков, Рыханов, цех-
нын начальнигай орлогшо нүхэр И.
Петров болон бусад рационализа-
торска үнэтэ дуралхануудыс
оруулжа, заводой коллективэй гэгд-
лэнги байдалаа усалхаа ябадалда
ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Заводой рационализаторнуудай
болон ухаалан зохёогшодой үдэр
бүрийн ажал-убуулгада заводой
управлениин хүтэлбэрилгэшэд, нэн
түрүүшын, инженернууд, технигүүд
халуун туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

И. Пассек, ПВЗ-гэй рационали-
заторска ба ухаалан зохёолгын
бүрөгой начальник.

ЭЛБЭГ БАЯН УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

Хэжэнгын колхозуудай полинууд
дээрэ баян ургаса ургажа байна.
Тус аймагай колхозно таряшад
мүнөө жэлдэ, орооһото культуранууд-
дай үндэр баян ургаса хуряаха гэ-
һэн уялга абаһанхай. Энэ уялгана
амжалтатайгаар дүүргэхын тула
тэднэр нилээд ехэ юумэ хэһэн
байха юм. Ургасын хойноһоо ха-
рууналга хайнаар эмхидхэжэ, мүн-
өө 11 мянга гаран гектар тарья-
лангаа бог буртаг ногоонһоо сэлбэ-
лээд байна. Мүн ехэ талмайн хар-
таабха ургажа байха үедөө борной-
логдоо. Тельманэй нэрэмжэтэ кол-
хоз энэ хүдэлмэри хартаабхынгаа
бүхы талмай дээрэ хэһэн байха
юм. Мүнөө тус колхозой колхозни-
гууд хартаабхынгаа шорой оболо-
хо ба корнеплодуудай ряд хоорон-
дын газар элдүүлхэ гэжэ байна.
Байгша ондо корнеплодуудай ряд
хоорондын газарай элдүүлгэ
эгээн түрүүшынхөө морин окучни-
гууд болон культиваторнуудаар
хэгдэхэ юм.

Хэрэһэлүүлэн эртэ таригдһан
участогуудай хара тарьян хайнаар
эдэсшэнэ. Мүнөө шэннисэ эдэсшэ-
жэ байна.

К. Иванов.

Эрхим акушеркэ

Закаменай аймагай Санага нутага-
та нүхэр Е. Б. Баханова арба
гаран жэл соо акушеркээр хүдэл-
мэрилнэ. Тэрэ хадаа нарайлаха
эхэнэрнүүдыс хэдэн хара урда тээ
тусхай харууналгада абажа, коч-
сультацинуудыс үгэдэг, мүн на-
райлан эхэнэрнүүдтэһыс оролдо-
сотойгоор туһалдаг, өөрынгөө уял-
гада тон харюусалгатайгаар хан-
дадаг юм. Холын гүүртэнүүдтэ бо-
лон фермэнүүдтэ малшлага меди-
цинскэ туһаламжа хайнаар үзүүл-
нэ. Энээнэйгээ ашаар нүхэр Баха-
нова хүн зоной дунда ехэ хүдлэ-
тэй болонхой.

Б. Шойдиков.

Аймагай спартакиада

Сосново-Озерскодо аймагай зунай
спартакиада үнэгэргдэжэ, хайн
дуранай гурбан обшествонууд тэ-
рээндэ хабаадалсана.

Велосипедистнууд ба мэргэн буу-
дагшад тус спартакиада нэгээ,
10 километрын урилдаанда Павел
Чебукин («Искра») түрүүлжэ эр-
хэн байна. Мэргэн буудагшад
мүрөөндэ 1-дхи нууриин Мухом-
нов («Урожай»), 2-дхи нууриин —
Шойдабаев гэшэд ээлдэб. 100
метрын урилдаанда Л. Грехов, 800
метрын урилдаанда И. Андриев-
ский гэшэд халаа гарадаб.

Урилдаанай нүүлээр граната,
диск шэдэлгэ, ядро түүлхэгэ бо-
лоо.

Вoleyбол наадалгаар «Искрын»
1-дхи команда түрүү нуури ээлдэб.
Бүхэ барилдаанда Н. Базаров ба
А. Машанов гэшэд илажа, айма-
гай чемпионууд болоо.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ВКП(б)-гэй Торийн айкомой VII пленум

Наяхан Торийн айкомой ээлжээт VII пленум болобо. Хүтэлбэрлэх кадрнуудай дунда ябуулагдадаг хүдэлмэринэ найжаруула хэмжээ-үүд тухай асуудал тэндэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Кадрнууды шэлэн дэбжүүлхэ ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри аймаг дотор зарим тэды найжараа гэжэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Хандалагов элидхэл соогоо тэмдэглэбэ. Практическа хүдэлмэри дээрэ шалгархан, бэлдхэл найнтай хүнүүд колхозуудай түрүүлэгшээр ба партийна эхин организацинуудай секретарьнуудаар хүүлэй үелэ дэбжүүлэгдэнэ байна. Гэхэ зуура, хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэд дунда ябуулагдадаг хүдэлмэридэ үшөө горьтой дутагдалнууд бии байна. Партийн айком болбол хүтэлбэрлэх тушаалуудта хүнүүдэ дэбжүүлхэдэ зарим ушарта алдуу гаргана. Тимээнэ партийн айкомой VI пленумнээ хойшо үнгэрхэн 8 нарын туршада айкомой номенклатура 54 хүдэлмэрилэгшэд хэлгэгдэнэ байна. Илангаяа колхозуудай түрүүлэгшээр олоор хэлгэгдэбэ. Хүтэлбэрлэх олохон хүдэлмэрилэгшэд бэлдхэл ба-

гатай байбашье, политическэ бэлдхэлээ ба юрэнхы эрдэмээ дээшлүүлхын түлөө оролдоногүй.

Хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэдэй мэргэжэл шадабарине дээшлүүлхэ хэрэгтэ бага анхарал хандуулагдана. Тэднэй семинар болон зүблөөнууд үсөөн үнгэргэгдэнэ. Хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэды хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ бии байһан эдэ ба бусад дутагдалнууд юугээр тайлбарилганаб гэхэдэ, партийн айком ба аймгүйсэдком хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэдтэй ябуулагдаха хүдэлмэринэ хангалтагүйгөөр эрхилнэ гэжэ пленум дээрэ үгэ хэлэһэн олон нүхэд тэмдэглэбэ. Жэшээхэдэ, аймсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Таорский даалгабаридаа харюусалгагүйгөөр ханддаг, хойрог шаруун, ноёрхуу ябадал гаргадаг, сомоной ба сельскэ Соведүүдэй, колхозуудай түрүүлэгшээрнэ шэлэн дэбжүүлхэ, хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа табидаггүй гэжэ пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд шүүмжэлһэн байна.

Пленум хадаа зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаараа дэлгэрэмгы тогтоол баталаа.

Түрүү агитатор

Бичурын аймагй Еланай долоон-жэлэй нургуулин директор Петр Владимирович Сокоиков колхозни-гуудай дунда ехэ хүндэтэй болонхой. Тэрэ хадаа эрхи агитаторнуудай нэгэн гэжэ тоологдодог юм. Петр Владимирович эндэ 6 жэлэй туршада агитатор байха зуураа, хүдөө ажахын, уласхоорондын естественна-научна болон бусад темнүүдээр, хамта 400 гаран лекци ба элидхэлнүүдэ уншанан, хөөрлөөнүүдэ үнгэргэһэн байна.

Гансахан, үнгэргэшэ хабарай та-

рилгын үелэ Сокоиков 3 лекци ба 45 хөөрлөө колхознигуудай дунда үнгэргэһэн байна. Лекци ба элидхэлнүүдэ урда найнтайгаар ба ойлгоотойгоор хэдэг тулалдан тэрэндэ колхознигууд ехэ дуратай юм.

Мүнөө үелэ энэ агитатор үдэр бүр шахуу үбнэ хурялган бригадануудта ошожо, агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулжа байна.

В. Михайлов.

Нуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдхэл тухай

Наяшаг ажалшадый депутатуудай Улан-Удын Городской райсо-ведэй сессии болоо. Эндэ нургуулинуудай үнгэрхэн жэлдэ хэйн хүдэлмэрин дүнгүүд ба мүн нуралсалай шэнэ жэлдэ бэлдхэл тухай асуудал табидаһан байна. Райкомой олхонхи нургуулинууд урда жэлүүдэйхидэ орходоо нуралсалай-хүмүүжүүлхын хүдэлмэринэ найжаруудаа гэжэ сессии тэмдэглэбэ.

Нуралсалай шэнэ жэлдэ бэлд-

хэл ехэнхидэ эмхитэйгээр үнгэржэ байна. Энэ талаар нуралсалай түрэлхид ба олонитын зарим организацинууд нургуулинуудта ехэ тулалмажа үзүүлнэ.

Гэбэшье, нуралсалай шэнэ жэлэй бэлдхэлдэ үшөө горьтой дутагдалнууд бии байһы сессии элирүүлбэ.

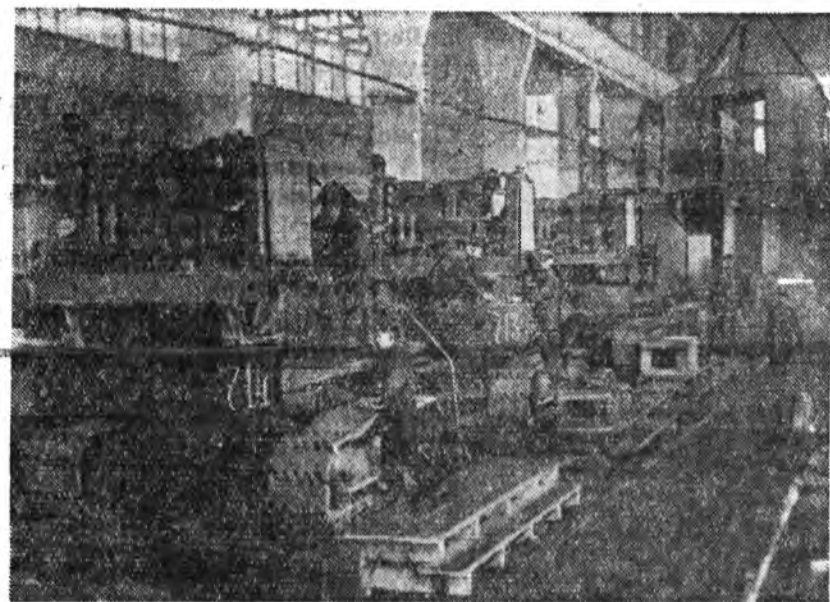
Сессии хадаа зүбшэн хэлсэһэн асуудалуудаараа тогтоол абһан байна.

П. Демин.

Парторганизацион секретарьнуудай семинар

Колхозуудай ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай семинар ВКП(б)-гэй Түхэнэй айком Наяхан үнгэргэбэ. Тэжээл бэлдхэлдэ ябажа байһан колхознигууд ба механизаторнуудай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха, социалистиче-

скэ мурисөө эмхидхэхэ, залуу коммунистууды хүмүүжүүлхэ тухай асуудалууды семинарта хабаадагшад зүбшэн хэлсэбэ. Тэднээр болбол эдэ асуудалуудаар өөһэдэньгөө хүдэлмэрин дүй дүршэл тухай хөөрлөөһэн байна.

Владимирская область. Эсэго ороной түрүү техникээр зэбсэгдэгдэн Бовровско экскаваторна завод үйлдэбэрийн даалгабаригууды саг үргэлжэ үзүүлэн дүргөнэ, ором соохи шухала барилганууды экскаваторнуудаар хангала. ЗУРАГ ДЭРЭ: главна кочевьер дээрэ экскаваторнууды хэбсэргэжа байна. ТАСС-эй фотохронико.

Түсбөө гадуур загаһа барина

Дубининска ба Ярууны загаһа-най заводуудай хүдэлмэрилэгшэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэ загаһа бариха жэлэйнгэ түсбөө болзорхоон урид дүргэхын түлөө социалистическэ мурисөө үргэлжээр дэлгэрүүлнэ. Эдэнэр абһан урдажа хэрэг дээрнэ бөөлүүлнэ. Дубининска загаһанай заводой коллектив загаһа бариха хоёрдохи кварталайнгаа даалгабарине болзорхоон 5 үдэр урид дүргээд, түсбөө гадуур 300 центнер эрхим шарнартэй загаһа бариха, гүрэндөө тушаалан байна.

Загаһа бариха квартална түсбөө тус бүридэ 200 процент дүргэһэн нүхэд, Алмаева, Ноловский, Муравьев гэшлэй хүтэлбэрлэгшэ бригаданууд социалистическэ мурисөө

сөөндэ шалгаржа ябана. Ярууны загаһанай заводой коллектив үнгэргэшэ кварталай түсбөө 26 процентээр үлүүлээд, түсбөө гадуур 4 манган пүүд загаһа бариха, Байкалгосрыбтрестын предприти-нууд соо түрүү нуури эзэлэ.

Мүн Кабанскын загаһанай заводой нүхэр Колмаковой хүтэлбэрлэгшэ бригадын загаһашад даалгабариа ходоодо үлүүлэн дүргэнэ. Тус бригада июнь нарынгаа даалгабарине болзорхоон 3 үдэр урид дүргээд, түсбөө гадуур 150 пүүд байкальска омуль бариха, гүрэндөө тушаагаа. Мүнөө социалистическэ мурисөөн предприти бүхэнэй коллективтэ урда урдынхнаа бүри үргэдэжэ байна.

Н. Тюрнб.

Эмхитэй ажал

Байгал далай дээрэ загаһа бариха Байкало-Кударын аймагй загаһанай ажалтай колхозуудай гэшүүд загаһа барилгада эмхитэйгээр гараба. Найдх шуургагүй үдэрнүүдэ ашаглан, эдэ загаһашад түрүүшын амжалтанууды туйлажа эхлээ.

Калининский нэгмжээтэ ко-опэй загаһашад загаһа барилгада тон эмхитэйгээр, түгэс бэлдхэлтэйгээр гараа. Энэ колхозы загаһанай бригада загаһа барилгын нэгдэхэи квартал дүнгөөр Бүхэсоюзна хоёрдохи шанда хүртэһэн юм. Тэрэнэй харюуда гурбадахи кварталайнгаа

даалгабарине хоёр дахин үлүүлхэ уялга абаад, мүнөө урда урдынхнаа бүри эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой 120 загаһашад далай дээрэ эмхитэйгээр, жаяг заршамтайгаар ажаллана. Мүнөө омуль загаһа барилгын халуун үе ерээ. Тимээнэ, тэднээр омулын элбэг олоор байдаг газарнуудта ошожо, загаһа бариха даалгабариа дүргэхэ ба үлүүлэн дүргэхын түлөө түрүүшын үдэрнөө хойшо тэмсэжэ байна.

Н. Артюнин.

Залуу загаһашадай амжалта

Байкало-Кударын аймагй територи дээрэ оршодог «Облот» гэжэ загаһа барилгын пунктда «Совет байкальцев» колхозой загаһа барилгын комсомоло-залуушуудай бригада ажалладаг юм. Загаһа бариха талаар ехэ дүй дүршэлтэй болоһон загаһашан нүхэр Непомнящих тус бригады хүтэлбэрлэнэ.

Шадаал наа элбэг ехэ загаһа бариха эрмэлзэһэн энэ бригадын гэшүүд загаһа барилгын хабар-зунай

сезониие һайн бэлдхэлтэйгээр утгаа. Социалистическэ мурисөө үргэнээр дэлгэрүүлгэ энэ бригадын гэшүүд үдэрнүүдэ нормые барандаа 3 дахин үлүүлнэ.

Аадаг бороо орожо, һалхин шуурганай боложо, далайн ехээр долгилжо эхлэхэдэ, бригадын гэшүүд харгы заабаарилгада элбэгхитэйгээр хабаадажа, үнэтэ сагаа дэмэ гээдэггүй юм.

И. Бурдуковский.

Гэр байранууды түргэнөөр ба һайн шанартайгаар бариха

Барилгашадай республиканска зүблөөнөө

Бурят-Монголой АССР-эй Министруудай Совет ба ВКП(б)-гэй областной комитет болбол предпритиуудай болон барилгын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөө наяхан үнгэргэбэ. Тус зүблөөндэ барилгашада-стахановцууд хабаадаа.

Республика соо ажаһуудалай гэр байрын ба промышленна барилгануудай ябаса тухай болон барилга хэхэ жэлэй түсбөө болзорхоон урид дүргэжэ зорилгонууд тухай асуудалаар ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр Г. И. Климов элидхэл хэбэ. Элидхэл тушаа хамта 13 хүн үгэ хэлэжэ, хүдэлмэрингөө дүй дүршэл тухай хөөрэхэһөө гадна, шанга шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлэн, хүдэлмэридөө байһан ехэ дутагдалнууды элирүүлбэ.

Ажалшадый ажана тэнгилэн ба культурна ажаһуудалда саг үргэлжэ анхаралаа хандуулдаг Ленин — Сталиной парти ба Советскэ правительствэ болбол ажаһуудалай гэр байранууды шэнээр барилгада ехэ хэмжээнэй мүнэг гүрэнэй бюджеттэ, номлоно, — гэжэ элидхэлхэ хэлэһэн. — Манай республикын промышленна предпритиууд, барилгын организацинууд энэ жэлдэ 174 гаран миллион түхэригэй гэр байра шэнээр бариха, хэдэн мянгаад ажалшадта үгэхэ байна. Га-луута-Нуурай рудоуправлени, шэлэй механизированнэ завод, мяхаконсервын комбинат, Лениной орден-то ПВЗ болон бусад зарим организацинуудта һүүлэй жэлнүүдтэ шэнэ барилга хурдан темптэйгээр ябуулагдажа, эдэ предпритиуудай центрүүд культурна болбосон түхэлтэй социалистическэ горо-дууд боложо эхилээ.

Гансахан энэ жэлдэ 500 мянган түхэригэй автоматическа телефонно станци барилдаха, тийхэдэ мяханай комбинат миллион үлүүтэй түхэригтэ холодильник, республикын нутагай, кооперативна болон эдээ хоолой промышленностин предпритиууд дүрбэ миллион үлүүтэй түхэригтэй гэр байра шэнээр бариха юм. Мүн союзно-республиканска мэдэлэй предпритиууд, комму-наль-ажакхын организацинууд хэдэн олон миллион түхэригтэ шэнэ гэрнүүдэ бариха, ашаглангада оруулаха байна. Шэнэ шэнэ барилгануудай үргэн далайсайтайгаар ябуулагдахатай хамта, барилгыгээр нөөр, һайн шанартайгаар ба хамдаар хэдэг кадрнууд олоор хүмүүжүүлгээ.

Жэшэнь, «Бурмонголстрой» трестын нүхэр Ашурковай хүтэлбэрлэгшэ бригада Сталинска шангай лауреат нүхэр Кутеньковэй болон бусад новаторнуудай методээр хүдэлмэрилэн, ажал дээрэ горьтой амжалтанууды туйлажа, бусад бригадануудта жэшэ харуулаа. Тус бригадын гэшүүд 5—5 хүнөө зөөно боложо хүдэлмэрилэхэ зуураа, ажалдай бүтээһе дүрбэ дахин дээшлүүлжэ, барилгашадта гэжэ тогтоогдоһон хуушанай нормодо эрхэ хойлалта оруулаа.

Гэбэшье, энэ шухала хүдэлмэри-

дэ ехэһэн дутуунуудай байһы элидхэлхэ ба үгэ хэлэгшэд элирүүлээ. Үнгэргэшэ 5 нарын туршада шэнэ барилгада номологдоһон мүнэгнэй оройдоо 29,7 процентн ашаглангад байха юм. Энэ талаа «Бурмонголстрой» трестын предпритиууд гүнзэгы гээдэгтэй. Өөһэ дүнгөө кадрыа хүдэлмэрилэгшэд болохо зорилго, табиһан тус трестын предпритиуудта гэр байра барихын тула правительствээр 6 үлүүтэй миллион түхэриг номологдоһон байгаа. Тээд, энэ ехэ хэмжээнэй мүнэгэ зүбөөр ба ашагтайгаар хэрэглэхэ талаар трестын предпритиууд муртэй хүдэлмэри хээдүй байһаар.

Хорин, Баргажанай ба бусад леспрохозууд үнгэргэшэ 6 һара соо нэгшье мүнэгнэй барилга хээгүй байха юм. Шэнэ барилгада номологдоһон мүнэгнэйгөө арай гэжэ 10 проценте ашаглангад Шу-луутайн леспрохоз мүнөө барилгын хүдэлмэринэ зогсоожорхөөд байна. Энэ байдалы мэлэжэ байһан трестын капитална барилгын таһагай начальник нүхэр Гребенцов гэшэ аяар 3 жэлэй туршада кабинет сооһоо гаража, леспрохозуудта ошоодүй хууһаар. Тимээнэ, барилгада номологдоһон мүнэгэ ондоо тэшэнь гаргашалха, техническэ проектээр хараалагдаагүй барилга хэхэ ябадал үзэгдэнэ.

«Бурмонголстрой» трестын барилгашадай гэр байрануудай шанарын ехэ мүү байдаг, заримдаа үшөө барилдажа дүргэдүй гэрнүүдэ коммунальна ажахын организацинуудта тушаахы оролдодог байна, хүдэлмэрилэгшэй салин 2—3 һараар хожомдуулжа үгэнэ. Тимээнэ, зарим хүдэлмэрилэгшын ондоо ажалда орожо, саг үргэлжын кадртай болохо хэрэгтэ ехэ наад ушаруулаа. Мүнөө тус трестын барилгашадай аяар 52 хүннэй үдэрнүүдэ нормые дүргэнэгүй.

Большевиксэ парти ба Советскэ правительствэ болбол индивидуальна гэр барилгада онсо анхаралаа хандуулан, ехэ хэмжээнэй мүнэг гүрэнэй бюджеттэ номлоһон байгаа. Тээд, үнгэргэшэ 6 нарын туршада номологдоһон мүнэгнэй оройдоо 25 процентн ашаглангад байһан ябадал энэ хүдэлмэрин хангалтагүйгээ элээр гэршэлнэ. Жэшэнь, Кяхта, Городок горо-дуудта нэгшье мүнэгн индивидуальна барилгада гаргашалагдаагүй, Тийхэдэ, «Росбалхлеб» трест (эрхилэгшэнь нүхэр Грушевский) һүүлэй 10 жэл соо нэгшье гэр шэнээр баряагүй. Аймагууд ба районнуудай Советскэ гүйсэдкомуудай коммунальна таһагууд ажахын организацинуудай барилга хэхэ ажал-ябуулгада шанга хиналта хэ-нэгүй.

Зүблөөн болбол республикын барилгын организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдэ хандалга бэшгэ нэгэн дуу-гаар баталан абажа, дээрэ дурсаг-даһан дутагдалнууды усадхакын түлөө бүри эршэмтэйгээр хүдэлмэ-рилхы урталба.

Интеллигенцие идейно-политическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри найжаруулха

Манай орон дотор алдарт советскэ интеллигенци бии болонхой. Тэднээр бүхы советскэ аралдай хамта коммунизм байгуулгада элбэгхитэйгээр хабаадалсана, аралдай ажахын бүхы халбаринуудта техни-ческэ прогресс гүйлэхын түлөө тэмсэнэ. Советскэ интеллигенци хадаа марксизм-ленинизмын идея-нүүдэй, парти, правительствын полити-кын эдэбхитэй пропагандист мүн.

Интеллигенцийн идея хатуужал-һаа, тэднэй политическэ эдэбхитэй, парти, правительствын дэбжүүлхын зорилгонууды тэднэй зүбөөр ойлго-хо ба шийдхэхэ шадабаринаа экономико ба культурын дэбжэлтэ, коммунистическэ байгуулалтын бүхы участогуудта сааханхи ам-жалтанууд нилээд ехээр дулдыда-ха байна.

ВКП(б)-гэй Обкомой энэ жэлэй эхээр болоһон VII пленум хадаа идеологическа хүдэлмэрилэхэ, илан-гаяа интеллигенцие ийбээр хү-мүүжүүлхэ, марксизм-ленинскэ нуралсала бии байгаа ехэһэн дутуу дунданууды элирүүлэн бай-на. Энэхэ нэн түоүүн партийна олохон эхин организацинуудта ба ВКП(б)-гэй айкомуудта сэхэ хам-мадаһа, Юуб гэхэдэ, манай Горд-скэй районой интеллигенцийн олоо тоото түрэлэгшэдтэй нургуули-нууд, нуралсалай газарнууд, нагу-но шийдхэлгэһэн, культурын-гэгэ-рлэй, мелиоративскэ ба советскэ эхи зургаанууд, творческо организаци-нууд бии байна.

ВКП(б)-гэй Обкомой VII плену-мэй тогтоомы бөөлүүлэн, парти-

райком ба манай районой партийна эхин организацинууд интеллиген-цие хүмүүжүүлгэтэй холбоотой асуудалуудта гол анхаралаа хан-дуулдаг, тэрэнэй марксизм-лени-нискэ нуралсалы саг үргэлжэ хү-тэлбэрлэгдэ болоо. Эдэ асуудал-нууд ВКП(б)-гэй райкомой бюро-гой засаданинууд, партийна суглаа-нууд дээрэ ходоодо зүбшэн хэлсэ-дэг байха юм. Багшанарай, вра-чуудай, инженерно-техническэ, творческо хүдэлмэрилэгшэдэй, хү-дөө ажахын мэргэжэлтэдэй, му-тэрэшилэн советскэ эхи зургаа-нуудай хүтэлбэрлэх хүдэлмэри-лэгшэдэй ехэнхи хубинь партийна гэгээлэй системэдэ оролсожо, гол түлэбнэ ВКП(б)-гэй түүхэ, ди-алектическэ ба историческа матери-ализм, политэкономы шудалха кру-жогуудта хабаадалсажа, нуралса-лай жэлые амжалтатайгаар дүргэ-бэ.

ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой дэргэдэхи марксизм-ленинзмын үдэлшин университеттэ районой ин-теллигенцийн дундаһаа 255 хүн ха-баадаһа. Энэньгээ гадна, багшана-рай нуралсаха шэнэ филиал нээ-гдэһэн байна. Мүнөө энээндэ 48 ба-гшанар хабаадажа, марксизм-ле-нинизмын үндэһэ һуурине амжал-татайгаар шудалха байна. Дээдэ ба дунда нургуулинуудай багшанарай, наачна, творческо ба хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэдэй олонхидын бөөэ даагаад марксизм-ленинскэ теорине шудална. Коммунистууд-та үдэр бүрин теоретическэ ба ме-тодическа тулалмажа үзүүлхын ту-лада мэргэжэлтэй консультантууд

томдологдоһон байна. Гадна,

ВКП(б)-гэй түүхын, диалектическэ ба историческа материализмын, политическэ экономийн асуудалууд-даар хэдэ хэдэн лекцинууды пар-тийна кабинет эмхидхэ. Энэнь нур-алсалайнда жэлые амжалтатайга-гаар дүргэхэ ябадалдан марк-сизм-ленинизмы бээ даагаад шу-далалгада ехээр түгшлән байна.

Кооперативна техникумэй, пед-училищин, № 2, № 3 дунда нур-гуулинуудай коммунистууд ба партинабэшэ багшанар нуралса-лайнгаа программые амжалтатай-гаар дүргээ. Тэднээр марксизм-ленинзмын классигуудай 4—6 зо-хболнууды гүнзэгээр шудалаа. Хэлхэ холбооной конторын, «Бай-калрыбтрестын», финансын, худал-даа наймаанай, дотоодын хэрэгтэй ба Гүрэнэй аюулгүйн министрство-нуудай, радиоинформацийн комите-дэй, уранзураашадай союзай хүдэл-мэрилэгшэд, зооветеринария, педаго-гическа, багшанарай мэргэжэлы дээшлүүлхэ институтуудай багшанар ба хүдэлмэрилэгшэд нурал-салайнгаа жэлые мүн лэ һайнаар, идеяно-политическэ үндэр хэмжээндэ дүргээ.

Дурсагдаша партийна организа-цинуудай бээ даагаад нуралсалай нуралсалай жэлые эрхмээр дүргэ-бэ. Педагогическа ба багшана-рай институтуудай 29 багшанар диалектическэ ба историческа ма-териализм (хүтэлбэрлэгшэнь фи-лософско наукануудай кандидат нүхэр Вейцман), политическэ эконо-мийн (хүтэлбэрлэгшэнь ахала-ска багша нүхэр Дырхеев) асуу-

далнуудаар саг үргэлжын семина-руудта эдэбхитэйгээр хабаадалса-на.

Тимэ семинарнууд зооветери-нария институтай дэргэдэ хүдэлмэ-рилэгшэ. Тэднине коммунистууд нүхэд Иванов ба Могордов гэг-шэд хүтэлбэрлэгжэ юм.

Партийна эдэбхитэйгэй экономи-ческа эрдэмэ дээшлүүлхэ зорил-гоор ВКП(б)-гэй райкомой дэргэдэ семинар эмхидхэгдэнхэй юм. Энэ семинарта 30 хүн хабаадалсадаг. Гадна, районой томо томо промы-шленна предпритиуудта (судна заабабарилгын завод, Сэлэнгын тех-ническэ участок, механизированнэ шэлэй завод) мүн лэ хүтэлбэрлэх хүдэлмэрилэгшэдэй экономическа нуралсал эмхидхэгдэнхэй. Энэ сем-инарнуудай зангитинууд дээрэ «Ажа-лай бүтээһе дээшлүүлхэ замууд тухай», «Завод доторой түсбөл-гээ», «Графигий ёһоор хүдэлмэри-эмхидхэхэ тухай», «Ажахын тоосоо ба бүтээн гаргаһан продукциягаа өөрын үные хамдаруулха замууд тухай» г. м. темэнууды шудалһан байна.

Научна, творческо хүдэлмэри-лэгшэдэй, педагогическа коллекти-вүүдэй дунда большевиксэ шүүм-жэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ тухай хөөрөөр дэлгэрүүлхэ тухай ВКП(б)-гэй Обкомой VII пленумэй шийдхэбэринэ бөөлүүлэн, ВКП(б)-гэй райком ба партийна олон эхин организацинууд «Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ—советскэ ош-тештын хужалтын хүсэн бүтэ-гэһэн темээр хэдэн лекцинууды уншанан байха юм. Гадна, нимэ-темээр научна хүдэлмэрилэгшэдэй ба багшанарай үргэн хабаадал-тайгаар нээмэл партийна суглаа-нууд үнгэргэгдэнэ байна. Энэнь научна болон творческо хүдэлмэ-рилэгшэдэй дунда большевиксэ

шүүмжэлэлэ зоригтойгоор дэлгэ-рүүлхэ хэрэгтэ нилээд тулалһан байха юм.

Интеллигенци хадаа предприти-нуудай, эхи зургаануудай үй-лэдэрини ба общественнэ бүхы ажабайдалда үдэр бүрингөө нүлөө үзүүлнэ. Мүнөө тэднээр политическэ ба научна эрдэм дэлгэрүүлхэ об-ществен Бурят-Монголохы отде-ленин хүдэлмэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг юм. 300 гаран багшанар, врачууд, наачна, твор-ческо ба инженерно-техническэ хү-дэлмэрилэгшэд политургуулинууды, кружогууды хүтэлбэрлэнэ, партийна гэгээлэй системэдэ консультантуудаар хүдэлмэрилэнэ. 100 гаран хүнүүд ВКП(б)-гэй рай-комой лекторскэ группын ба штат-набэшэ элидхэлгшэдэй группын гэ-шүүд юм. Тэднээр коммунистууд ба партинабэшэ нүхэдэй полити-ческэ эрдэмэ дээшлүүлхэ хэрэгтэ-нэ тулалжа, 98 теоретическэ, 776 нийтэ лекцинууды ба 800-гаад по-литическэ элидхэлнүүдэ уншанан байна. Гадна, интеллигенцийн 500 гаран хүнүүд промышленна пред-притиуудай, худалдаа наймаанай организацинуудай, эхи зургаанууд-ай хүдэлмэрилэгшэдэй ба алба-дагшаддай дунда агитационно хү-дэлмэри ябуулаа.

Интеллигенцие политическээр хүмүүжүүлхын зарим тэды амжал-танууд тухай хэлэхэ зуураа, ВКП(б)-гэй Обкомой VII плену-мэй шийдхэбэринэ бөөлүүлхэ та-лаар партийна эхин организаци-нуудай, партийн айкомой хүдэлмэ-рилэгшэ үшөө ехэһэн дутуу дундану-дэй бии байһы ВКП(б)-гэй горко-мой наяхан болоһон пленум эли-рүүлбэ.

Эдэ дутуунуудай нэгэниинь юуб гэхэдэ, зарим партийна эхин орга-низацинуудта парти доторой хү-

дэлмэри үшөө доодо хэмжээндэ байһаар. Жэшэнь, уранзоһолшо-дой Союзай правленин партийна эхин организаци коммунистуудай, уранзоһолшодой политическэ нур-алсалы эмхидхэхэ талаар үнэн-дөө юушы хэнэггүй. Партийна суг-лаанууд энэ хаа-яа болодог бай-ха юм.

Артистууды политическэ ба творческо талаарнь хүмүүжүүлхэ хүдэлмэрин зарим тэды найжар-һан байбашье, Бурят-Монголой опера ба балеттэй театрын партий-на эхин организаци зарим артист-нуудай политическэ нуралсал эм-хидхэлгэдэ бии байгаа горьтойхон дутуунууды зайсуулжа шадаагүй байһаар. Ород драмтеатрын ба госфилармонийн партийна органи-зацинуудта нимэрхүү дутуунууд бии байна.

№ 1, № 4 нургуулинуудай, педа-гогическа институтай ба медицин-скэ нургуулинын партийца органи-зацинууд хангалтагүйгөөр хүдэл-мэрилнэ.

Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэ-лэй партийна организаци ВКП(б)-гэй Обкомой VII пленумэй шийд-хэбэри дүргэхын түлөө тон һулаар тэмсэнэ. Тус организацин коллек-тив марксизм-ленинскэ, политиче-скэ ба хүдөө ажахын литератур-ысэ хэблэн гаргаха тематическа

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛЫЕ ХАА ХААНАГУЙ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Хоридо набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ таһалдуулагдана

Нийтн адуу малые хүсэд хүрэх тэжээлээр хангах хэрэгтэ набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ угаа ехэ удхашанартай. Набаша мүшэр бэлэдхэхэ саг үнн хада болонхой. Үшөө июнийн эхээр Хорин аймгүйсэдком колхоз бүхэндэ набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ графиг ба тусбэ үгэнэн байгаа. Тэрэ гэнэһнээ хойшо аймгүйсэдком ба тэрэнэй хүдөө ажахын таһаг колхозуудта набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ямарар ябуулагдажа байһаниие һонирхоогүй, колхозуудай түрүүлэгшээршье энэ талаар юушье хэбэй байха юм. Ушар нимгэнээ набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ таһалдуулагдаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Июньн 15 болоотр нэгшье центнер набаша мүшэр бэлэдхэлгэ байгаа. Тэрэнэйшье рошшо энэ хүдэлмэридэ хубилалта болоогүй. Зүтөөр хэдхын лэ колхозууд ёһын тулада набаһата тэжээл бэлэдхэхэ эхилээд, оройдоо эдэн арбаад центнер набаша мүшэр суглуулһан байха юм. Тиммэһэ аймагай колхозуудт июнийн 20 болоотр графигай ёһоор 26 мянган центнер набаша мүшэр бэлэдхэхэ байһан аад, оройдоо 416 центнер бэлэдхэхэ гэхэ гү, набаһата тэжээл бэлэдхэхэ тусбөө миин 1,6

процент дүүргээ. «Красный партизан», «Путь Сталина», «Плания», Калинин ба Удын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозууд набаһата тэжээл бэлэдхэлгые оройдоошье эхилээдүй байха юм.

Набаһата тэжээл бэлэдхэлгые таһалдуулан шалтагаан юуб гэхэд, аймгүйсэдкомой ба тэрэнэй хүдөө ажахын таһаг тус хэмжээ ябуулга бэлэдхэлгын түлөө шанга эрилтэ хээгүй, олон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэриие тоогоогүй, тэрэндэ колхознигуудые олоорнь хабаадуулаагүй байха юм. Ингэжэ, эндхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд урда жэлэйнгээ алдууе дахин дабтажа байна.

Тэжээлгэ бата бэхи база дотор шухала нуури эзэлдэг набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ хүдэлмэридэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй нимэ харюусалгагүйгөөр ба буруугаар хандаха ябадал үсэдхэхын тула Хорин аймгүйсэдком ба тэрэнэй хүдөө ажахын таһаг эрилтэ шангадха, тингэжэ энэ шухала тэжээл бэлэдхэхэ тусбэй дүүргэлтые эрхэбшэ хангахын түлөө эрид шууд хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Б. Намдаков.

Түрүүшын үдэрнүүдтэ

ИВОЛГА. (Телефоноор абтаба). Удэрһөө үдэртэ республикын улам олон колхозууд үбнэ хуряалгын хүдэлмэридэ жэгдэрэн орожо байна. Иволгын аймаг дотор Мологовой, Лениной нэрэмжэтэ колхозууд үбнэ хуряалгыг эгзэн түрүүн эхилээ. Мологовой нэрэмжэтэ колхоздо 5 морин сенокосилка хүдэлмэриинэ. Машиинистууд Дашинмаева, Трубочева, Шагдурова, Нимаева гэгшэд тэжээл бэлэдхэлгэ хүдэлмэрини эхилһэнһээ хойшо олон арбаад гектар үбнэ сабшаа. Энэ колхозой сабшалан дээрэ Иволгын МТС-эй тракторна агрегат гараба.

Аймагай тракторна ба морин сенокосилкануудай машиинистууд болон трактористнууд нүхэр Паньковой халдагыг халуунаар дэмжэн, тэжээл бэлэдхэлгэ кампанийн эхилхээ хойшо абанан уялгануудаа

амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнд. Мологовой нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэридэ агрегадай (трактористы Базаров), машиинистууд Ким Эрдынеев, Мария Дабеева гэгшэд тул бүрийн 500 гектар үбнэ сабшаа, үбнэ сабшальгы тарья хуряалгын эхилтэр түүсхэхэ гэгэн уялга абаад, эмхитэйгээр хүдэлмэригэ байнал. Лениной нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлмэригэ тракторна агрегадай (бригадирин нүхэр Леонтьев) трактористууд ба машиинистууд мүн лэ нимэ уялгануудые абаа.

Тэршэлэн Саянтын МТС-эй механизаторнууд нүхэр Паньковой үхсэхэе зүбшэн хэлсээд, үбнэ сабшадаг тракторна агрегат бүхөнөөр сезон соо 1000 гектарһаа бага бэшэ үбнэ сабшаа гэжэ шийдбэ.

Ш. Михайлов.

Тэжээл бэлэдхэлые түргэдхэхэ

Хорин аймагай «Путь Сталина» колхозой хүтэлбэрилэгшэд набаһата тэжээл бэлэдхэлые тооногүй. Тэрэнэй эсэстэ энэ колхоз набаша мүшэр бэлэдхэлгые хаа саг соонь эхилһэнгүй, үбнэ хуряалгын эхилтэр хойшолуулан байха юм. Тус колхоздо 400 тонно набаһата тэжээл бэлэдхэхэ графигтай юм. Тээд июнийн 30-най мэдээнэй ёһоор оройдоо 45 центнер бэлэдхэлгэ байна. Колхозой правлени энэ хүдэлмэридэ миин 8 хуниие табиһан байха юм.

Эртэ, ногооной сэгсгэлжэ байха.

Тэршэлэн Саянтын МТС-эй механизаторнууд нүхэр Паньковой үхсэхэе зүбшэн хэлсээд, үбнэ сабшадаг тракторна агрегат бүхөнөөр сезон соо 1000 гектарһаа бага бэшэ үбнэ сабшаа гэжэ шийдбэ.

Р. Цыренов.

Үнэтэ үүсхэл

Молотовой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель Торин аймаг дотор малажад ехэтэй колхозуудай нэгэн юм. Энэ колхоз нёдондо үбнэ тэжээл бэлэдхэ тусбөө дүүргэгүй дээрһээ малайнаа үбэлжэлгыг тон хангалтагүйгөөр үнгэргэһэн байха юм.

Үнгэргэжэ жэлэйнгээ алдуу дуууууһаа хургаал абажа, тус колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Доржиев), партийна организаци (секретаринь нүхэр Буянтуев) нийтнэгээ адуу малда хүсэд хүрэхэ тэжээлгэ бата бэхи база байгуулын түлөө ехээн хүдэлмэри ябуулаа. Үргэлжлээд үбнэ хуряалгын эхилхэнэ урид энлхн колхознигууд набаһата тэжээл бэлэдхэлгые үргэнөөр ябуулаа. Тингэжэ, набаша мүшэр бэлэдхэхэ тогтоолоһон графиг амжалтатайгаар дүүргэлжэ байна. Мүн силос элбэг ехээр дарахын тула силоснэ барилгануудые занажа ба шнээр түүхэржэ байха юм. Тэжээл бэлэдхэлгэ хүдэлмэридэ бүхнэ колхознигууд, тэрэ тооло үбгэд, хүгшэд ба хурагшад хабаадалсана.

Тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ колхозой комсомольской организаци (секретаринь нүхэр Цыбенков) үнэтэ үүсхэл гаргаа. Тус организаци тэжээл бэлэдхэлгэ хүдэлмэридэ бүхнэ комсомолцууд ба залуушуулые хабаадуулахаа гадна, мүн Алцаска долоонжэлэй хургуулийн хурагшадые элсүүлээ. Мүнөө тэлээр олон зугаад центнер набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ байна. Энэ комсомольской организаци набаһата тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ залуушуулай нийтын воскреснигуудые эмхидхэнэ. Комсомолка-зоотехник нүхэр Бальжинмаевагай хүтэлбэрээр набаша мүшэр хайн шанартайгаар бэлэдхэлгэ, хайнаар халдагдана. Июньн 29-дэ болоһон воскреснигтэ 50 шахуу залуушууд хабаадажа, нилээд ехэ набаша мүшэр бэлэдхэхэ. Тинхэлэ зарим хурагшад ба пионернууд ороһотэ культурануудай буртаг ногоо түүлгэ дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Энлхн комсомолцуудай үүсхэлээр мүн Андреевэй нэрэмжэтэ колхозой залуушуул нийтнэгээ адуу малда элбэг ехэ тэжээл бэлэдхэлгын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэжэ байна. Комсомолцууд ба залуушуул хурагшадтай хамта нийтын воскреснигуудтэ гаража, набаһата тэжээлгэ ехээр бэлэдхэхэ. Мүн аймагай бусадые колхозуудай комсомолцууд ба залуушуул, хургуулинуудай хурагшад Мологовой нэрэмжэтэ колхозой комсомолцуудай үүсхэлые халуунаар дэмжээ.

Г. Ильин, ВЛКСМ-эй Торин айкомой секретарь.

Бэлүүлэгдэһэн хүсэл

Улан-Удэ педагогическа училищи хадаа эхин классуудта зааха залуу багшанары бэлэдхэлгын ёһотой гуламта болонхой. Багшын мэргэжэл олохо зорилгоор олон тоото залуушүүл республикын юртаг бүхэнһөө жэл бүри энлэ хурахаар ерэдэг, мүн жэл бүри хэдэн арбаад хүбүүд, басагад энэ училишине дүүргэжэ гарадаг байна. Эндэ эхин классуудта зааха багшанар бэлэдхэлгэхээ гадна, мүн пионервожатанууд болон хургуулийн наһа гүйсөөгүйшүүдые хүмүүжүүлгшэд бэлэдхэгдэдэг.

1951—52 оной хуралсалай жэлдэ тус училишын 4-дхи курсын багшын отделенидэ 53 хүн, пионервожатануудай отделенидэ 21 хүн, хургуулийн наһа гүйсөөгүйшүүдые хүмүүжүүлгшэдэй отделенидэ 29 хүн хураа. Эдэнэр жэлэй турша соо муу бэшээр хуража, дүүргэлгын экзаменада булта хабаадаха болоһон байгаа. Экзаменай үедшье эдэнэр хайн үрэ харуулаа.

Экзамен барилгын һүүлшын үдэр педучилишын нэгэ зал соо 4-дхи курсынхид суглараад хөөрэлдэжэ байба. Тэлээр өөһэдэньгөө һанал хүсэлэй бэлүүлэгдэһэн тухайда хөөрэлдбэл.

Студент Дугар Лубсандоржиев нүхэлтөө хандан, ингэжэ хөөрэнэ:

— Би үшөө долоонжэлэй хургуулида хуража байхандаа, багшын ажалда ехээр дурдагд байгаа. Тингээд долоонжэлэй класс дүүргэсээрэ, би багша болохо гэжэ эрид шийдбэ нэм. Энэ һанал болоһоо бэлүүлхын тулада дүрбэн жэлэй урда тээ тус училишита хурахаа ерээ нэм. Үннһөө хойшо хүсэлһэн һанал хүсэлнэ мүнөө бэлүүлэгдэжэ байна. Ерэхэ намарһаа эхилжэ,

өөрынгөө дурлаһан ажалда оролдотойгоор хүдэлмэрилжэ заахалба.

Роза Винокур ингэжэ хөөрбэ:

— Манай гүрэн, коммунистическэ парти, нүхэр Сталин залуушуул эрдэм шудалалгада угаа ехэ анхарал хандуула. Хураха үргэн ехэ зам бидэнэрэй урда нээгдэнхэй. Хэн ямар мэргэжэл олохо хүсэлтэй байгаа, тэрэл мэргэжэлээ олодог. Жэшээнь, би багша болохо гэгэн хүсэлтэй байгаа, тэрэ хүсэлнэ мүнөө бэлүүлэгдэжэ байна. Энээнэй түлөө би арадтаа, коммунистическэ партидаа, эсгэ Сталиндаа уялгатайб. Энэ уялгаа мэдэржэ, хургуулида олоһон эрдэм мэргэжэлээ, бүхнэ хүсэ шадабарияа залуу үетэниие хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ зориюулаха.

— Би педагогическа училищи дүүргээд, ханаагаа амархагүйб, харин өөрынгөө педагогическа болон юрэнхы эрдэмые саг үргэлжэ дээшлүүлжэ байхаб. Тиммэнэ би багшанарай институтта зоочноор хурахаб, — гэжэ студентка Анастасия Иванова мэдүүлнэ.

— Би энэ намарһаа педагогическа институтта хурахаб, — гэжэ Пильшигт Дондокова хөөрэнэ.

— Манин гүрэн хүмүүжүүлээ, эрдэмдэ хургаа, тиммэнэ хаана манин элбэгэнб, тиншэл ошохобди, — гэжэ студентүүд Радна Цыбенова, Санжима Ракшеева, Ефдокия Полусурова, Клавдия Илькова, Виктор Капличных, Евгения Киселевич болон бусад мэдүүлбэ.

Хэрбээ звоногой болоогүй һаа, эдэнэрэй хөөрэлдөөн үшөөл үргэлжэлжэ байгаа. Звоногой абяе дуулахадаа эдэнэр наада зугаа гарганаар, хүхюу баяртайнууд өөһэдэньгөө классуудта ороо нэн.

Эдэнэрэй үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдэжэ байһан багш баясхалангай үгэнүүдые шагнажа, хүхюу шэг шарайнуудые хаража байханда, манай залуушуудла хураха үргэн ехэ зам нээһэн түрэл коммунистическэ партиараа, советскэ арадаараа, эсгэ Сталин багшарааа омогорхонгүй байхын аргагүй.

Мүн эдэнэй хөөрэлдөөе шагнажа хууада: «Манайда залуушуул хайн, хүхюу баяртайнууд. Бүхнэ бусад гүрэнүүдһээ манай гүрэн юугээрээ илгарнаб гэхэдэ, тэрэ хадаа үхибүүдые хайнаар харууналгада ба залуушуулые хайнаар хүмүүжүүлгэдэ зөөри гамнадаггүй... Хэрбээ залуушуул тушаа хэлбэл, тэдэнэй урда бүхнэ замууд нээгдэнхэй, манайда тэдэнэр сүлөөтэйгөөр хүгжэжэ шадхаа байна» — гэгэн нүхэр Сталиной үгэнүүд хангдан байгаа нэн.

Манай Эхэ орондо хүнэй һанал хүсэл ингэжэл бэлүүлэгдэдэг.

Эндэ экзамен барилга хаяхан дүүрээ. Тус училишине хамта 103 хүн дүүргэжэ гараа. Тэлэнэй 53-ниинь—багшын, 21-ниинь—пионервожатын, 29-ниинь хүмүүжүүлгшын мэргэжэлтэй болоо.

Педучилишине дүүргэжэ гарагшад дундаһаа арбан студентүүдһын мэргэжэлээ дээшлүүлхын тулада энэ намарһаа эхилжэ, Доржи Банзаровой нэрэмжэтэ педагогическа институтта хураха гэгэн хүсэлтэй.

Педучилишине дүүргэһэн залуу хүбүүд басагад советскэ багшанарай бүлэ соо ороод, хуража олоһон эрдэм мэргэжэлээ, хүсэ шадабарияа залуу үетэниие коммунистическээр хүмүүжүүлгын ариун хэрэгтэ бүрин элсүүлхэ гэгэн эрмэлзэлгэтэй.

Н. Бальдинов.

Мартагдашагүй үдэр

Июнийн 28-най суббото. Бороогой һүүлээр, тооногүй сэлмэг ариуухан байба. Басагад № 65 дунда хургуулийн үндэр сагаан байшан тээшэ хүбүүд, басагад олоороо, шаг шууга табиһан ошонод. Уданыггүй автобус ержэ, хургуулийн үүдэнэй дэргэдэ зогсоо. № 68 дунда хургуулины дүүргэгшэд баяртайгаар автобусаа буунал. 10-дхи класс дүүргэгшэдтэ энэ үдэр болбосоролой аттестатууд барюулагдахын.

Хургуулийн гэрий доодо дахарай таһалганууд хайндэрэйхээр шэмжлэгдэнхэй. Амаралтын таһалга соо сугларгагшад баяр ёһололой вичерэй эхилтэр шатар табинад, уран-аурагуудые хараад. Физкультурын зал соһоо духовой оркестрын абаян ирагуу говор соһоһон... Зол жаргалаар дүүрэн, согтой хүхюу хүбүүд, басагад тэндэ хатар наадаһан. Удангүй тэдэнэр уран гоёр тухээрэгдэһэн зал уруу уригдаба.

Басагад № 65 дунда хургуулийн директор нүхэр А. М. Ковалевская баярай суглаае нээгдэһэндэ соһоһонб. Президиумэй һунгадһанай һүүлээр, № 66 хургуулийн директорэй приказ уншагдажа, дунда хургуули 17 басагад дүүргэжэ

жэ гараһан тухай соһосхогдобо. Хамагай түрүүн Софья Шеленина столло ошожо, болбосоролой аттестат, мүнэн медаль абаба. 10-дхи класс дүүргэгшэдтэ бултандаһа аттестатууд барюулагдаа. Баярай тэмдэг болгон 1-дхи классай хурагшад тэдэндэ баглаа сэгсгүүдые барюулаа.

Уданыг № 65 хургуулийн 10-дхи класс дүүргэгшэдтэ аттестатууд үгтөө. Евгения Батурина—алтан медаль, Тамара Демидова, Тамара Рубина гэгшэд мүнэн медальнуудые абаа.

Эршүүлэй № 68 дунда хургуулийн завуч нүхэр Н. Я. Цыбиков хурагшад 10-дхи класс дүүргэһэн тухай хургуулийн директорэй приказ уншажа, тэдэниие халуунаар амаршала. Тус хургуули дүүргэһэн эрхим спортсмен Юрий Батурын, комсомолец Георгий Ковалевский гэгшэдтэ мүнэн медальнууд барюулагдаа. Эндэ орой хамта 22 хүн 10-дхи класс дүүргэжэ болбосоролой аттестатта хүртөө.

Мүн хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын № 6 дунда хургуулины дүүргэгшэдтэ аттестатууд үгтөө. ПБЗ-гэй хүдэлмэришэн Иван Калитченко эрхим хайнаар хураха

хайнгаа түлөө мүнэн медальаар шагнагдаа. Тэрэ хадаа заводтэ хүдэлмэрилхэ зуураа, дунда хургуулины амжалтаттайгаар дүүргэжэ. Эрдэм болбосорол тээшэ советскэ хүнүүдэй эрид шууд эрмэлзэжэ байһанин дурсагдаһан баримта дээрһээ харагдана.

Тэршэлэн залуушуулай үдэшын № 5 хургуули дүүргэһэн 9 хүнүүд аттестатуудые абаа.

Хурагшадта аттестатуудые үгэһэнэй һүүлээр ВКП(б)-гэй Железнодорожно райкомой секретарь нүхэр Паршин 10-дхи класс дүүргэгшэды халуунаар амаршала.

Харюугай үгэнүүдые медалистууд хэлээ. № 68 хургуулиһаа Юрий Батурын үгэ хэлэхэ зуураа, «Бид дунда хургуули дүүргэһэн дээ Эхэ орондоо, большевистскэ партидаа, агуухэ вождь, инэг багша нүхэр Сталинда уялгатайбди. Бид саашаада хурахаһые, ажаллахаһые болоо һаа, арадай интересүүдые хамгаалаһан, Эхэ оройногтой хэрэгтэ үнэн сэхээр алба хэхэбди», — гэб.

Һүүлээрнэ, баярай суглаан дүүрһэндэ соһосхогдожо, Советскэ Союзай Гүмные оркестр наадаба. А. Убугунов.

Томодхогдоһон колхозой түрүүшын алхамууд

Коллективизацин эхилһэнһээ рошшо Иволгын аймагай Гильберын сомондо Лениной, Ворошиловый, Кировэй нэрэмжэтэ багахан артельнууд байгуулагдһан байгаа. Мүнөө жэлэй эхээр элз гурбан колхозуудай гэгшүүд артельнуудээ нэгдэхэжэ, ажахыгаа үргэнөөр механизацила условитой болохо, сабшалангай ба бэлшээрин газарнуудые үргэдхэхэ, нийтнэгээ малажад улам саашан хүгжөөх гэжэ хамтынгаа суглаанууд дээрэ шийдхэн байха юм.

Тинн февральн 10-да Хурамчи улусай колхозно клуб соо 3 артельнуудай колхознигуудай хамтын суглаан болоһон байна. Энэ суглаан дээрэ ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиев «Томодхогдоһон колхозой зорилгонууд тухай» элидхэл хэлээ нэн. Суглаанда хабаадагшад нүхэр Цырендоржиевай элидхэлые дэб-жэлтэ ехэтэйгээр зүбшэн хэлсээд, томодхогдоһон колхозой угаа ехэ перспективтэй байһые тэмдэглэһэн байнал.

— Колхозуудаа нэгдэхэнэй ашаар томодхогдоһон колхозойнгоо ажахые бүхнэ хэмжээгээр хүгжөөх арга боломжотой болохобди, — гэжэ Лениной нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүн Дашин Доржиев хэлбэ. — Колхозно ажахындаа бүхнэ халбарине саашадан хайнаар эмхидхэхэ ба хүгжөөх хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэхэ мэргэжэлтэшые энэ гурбан артельнуудтэ бин байна. Бидэнэр, хурамчинхид хүршэ болохо Кокорино тосхоной ород зонтой үнн заяанһаа хойшо халуун хани барисаатгайгаар ажаһуудаг байгаабди. Эзэнһээ хойшо хамтадаа ажалла-

даг болоходоо хани барисаамнай улам бэхжэхэ байна.

Удаань үгэ абанан Ворошиловый нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүн Степан Алексеевич Кузьмин ингэжэ хэлбэ:

— Манай колхозой гэгшүүд хуршэ бурят колхозуудтайгаа нэгдэхэ гэжэ нэгэн ханалаар шийдэ. Манай газарнуудые хайн, малажала хайнаар хүгжөөхын тула сабшалангай ба бэлшээрин газарые элбэг. Ворошиловыйхид тарьянажал, ороод тарилга, гахай, шубуу ба зүгы үсхэбэрлгын талаар бага бэшэ дүй дүршэлтэй байна. Тиммэнэ бидэнэр томодхогдоһон колхозно хүгжөөх хэрэгтэ өөһэдэньгөө арга шадабариде бүрин элсүүлхэ байнабди.

Һүүлээрнэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэгшүүн Бальжир Гомбоев, Саянтын МТС-эй директор Танхасаев, суута адуушан Кокорин, ороодой бригадын бригадир Анна Кокорино болон бусад үгэ абажа, томодхогдоһон колхозой угаа ехэ арга боломжонууд ба перспективэ тухай хэлбэл.

Һүүлээрнэ колхозой правленин состав, шалгалтын комисси һунгадһан ба томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшээр колхозно байгуулантын үүсхэлтэй ба дүршэл ехэтэй хүтэлбэрилэгшэ, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат Пурбо Эрдынеевич Цыренжапов нэгэн дуугаар хунгадһан байгаа.

Шэнэ хунгадһан правлени болбол тарьянажалай 3 бригада, ороодой бригада эмхидхэхэ, малажалай фермэнүүдые бүрдхэхэ хүдэлмэрээ эхилһэн байха юм. Артелин гэгшүүд арга шадабарингаа болон мэргэжэлэйнгээ талаар бригадануудта хубаарилагдаа. Бригадир-

нууд, фермэнүүдые даагшадар, колхозно үйлдэбэрийн бусад халбаринуудые хүтэлбэрилэгшэдээр дүршэлтэй ба үүсхэлтэй колхознигууд томилогдоһон байна.

Томодхогдоһон колхозой коммунистууд түрүүшынгээ хамтын суглаан дээрэ партийна эхин организацингаа секретаряар зоотехник Михаил Дмитриевич Кругловые хунгаһан байгаа. Томодхогдоһон колхозой түрүүшын үдэрһөө хойшо партийна организацин секретарь нүхэр Круглов коммунистуудые колхозно үйлдэбэрийн шухала халбаринууд дээрэ зүбөөр хубаариһан табиха ябадал хангаа. Жэшээлхэд, 44 коммунистуудай 16-ниинь малажал дээрэ, 14-ниинь тарьянажал дээрэ, 3-ниинь хамхабарин ажахынууд дээрэ хүдэлмэрилхөөр табигдһан байха юм. Олонхи коммунистууд колхозно үйлдэбэрийн үүрэгтэ эзлэнэ. Жэшээнь, үннэй малшан, коммунист Бадам-Ханда Вампилова хониной-товарна фермые хүтэлбэрлхэ зуураа, хонишодой ажалые хайнаар эмхидхэнэ.

Тэрэнэй ашаар тус фермын хонид мүнөө жэлдэ хонидоо амжалтаттайгаар үбэлжүүлээд, шэнэ түл абалгы хайнаар үнгэргэһэн ба нэгшые хони, хургаа гарзалуулаагүй байха юм. Тэрэнэй ашаар энэ колхоз хони үсхэбэрлхэ табанжэлэйнгээ тусбөе үлүүлэн дүүргэ. Гадна, хониной-товарна фермэд хонидой үүлэртые ба тэдэнэй нооной шарные хайжаруулахын тула метизацилын ехээн хүдэлмэри хэгдэнэ. Энэ фермын хонидоо нүхэр Вампиловагай хүтэлбэрээр метизацин аргаар хонидойнгоо нооноо тусаалгы тугсхэхэ байна.

Гүрэндэ тушаһан бүхнэ нооһонной 40 процентнэ нарин ба нарийбар, бэшэниинь шэрүүбтэр байха юм. Иимэ нооһо тушаһанайнгаа түлөө энэ колхоз 200 мянга түхэр-ригэй олзо доход абаа. Эндхи хонидошодой амжалтаттайгаар ажаллаһан ашаар «Коммунизм» колхоздо нарин нооһотой хонидые үсхэбэрлхэ гүрэнэй опорно пункт байгуулаха арга боломжо бин болгогдоһон байха юм.

Тэршэлэн дүршэлтэй ба оролдотой колхозниин Бадам-Цыбик Норбоевагай хүтэлбэрлэгдэ һүнэй-товарна племенной ферм малай үбэлжүүлгын, шэнэ түл абалгын ба һу наалгын талаар хайн показателнуудые туйлаа. Мүн колхозой эрхим моршон Жамсан Доржиевай хүтэлбэрлэгдэ моринной-товарна ферм, Николай Федорович Пузырёвой хүтэлбэрлэгдэ гахайн-товарна ферм жэлэйнгээ тусбөүдые дүүргүүтэй байна.

Томодхогдоһон колхозой тарьянажалай гурбан бригаданууд түрүүшынгээ жэлдэ эрхим амжалтануудые туйлаа.

— Манай тарьяшад Саянтын машинно-тракторна станцин механизаторнуудтай нигта барисаатгайгаар хүдэлмэрилжэ, хабарай тарилгы хээгээ хээзэнэйхнээ эмхитэйгээр, агротехническэ эрхим шанартайгаар үнгэргөө. Ороһотэ культурануудые тариха тусбөе үшөө май нара соо 106 процент дүүргэһэн ба 72 гектар хартааба тарһан байнабди. Мүнөө зелёнок тариха ба эрхэ жэлэй ургаса доро сээр пар элдүүлжэ байнабди, — гэжэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо Георгий Федорович Кокорин бидэндэ хөөрэнэ.

Унхөөрөөшье, энэ колхозой полинууд дээгүүр ябажа үсхэнөөр, үндэрөөр ургһан тарьялангынь харахадаа энэ жэлдэ колхознигууд

ба механизаторнууд эрхим хайнаар ажаллаа гэжэ баясамаар байна.

Колхозой правлени, партийна организаци ажахынгаа гол халбаранууд болохо малажал ба тарьянажалые хүгжөөхтэйгөө хамта шубуу болон зүгы үсхэбэрлгэ, сад туйла гэхэ мэтн хамхабарин халбаринуудые хүгжөөх хэрэгтэ ехэ анхарал хандуула.

— Байшаа ондо шубуудай тоо 3 мянгаад хүргэдхэхэ ба шубуун ажалһаа 200 мянга шахуу түхэригэй олзо доход оруулагдаха юм, — гэжэ шубуун фермые даагша Мария Ананьевна Афанасьева мэдүүлнэ.

— Зүгы ү

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

АМЕРИКАНСКА

ИМПЕРИАЛИСТНУУДАМ

ХОРОТО ШЭНЭ ААША

Корейдэ американска аггрессор-нуудэй хээн гэмтэ хэрэгүүдэй ута-сисогтэ үшөө нэгэ зүйл нэмээ. Ялуцян, Чанжунган, Пучханган ба Хончанган мүнүүд дээрэ, Хита-дай Арадай Республиктай хилэ дээрэ тохогодон ба амгалан зорилгоороо алдаршанан корейскэ томо гидростанцинууды интер-вентнуудэй авиаци июлийн 23-да ба 24-дэ бүдүүлг муухайгаар бом-бодоо.

Даб дээрэхн эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсэнүүд Корейдэ жэл соо боложо байнаар. Американска им-периалистууд фронт дээрэ бу-дигданай нүүлээр ба дэлхэйн олонинтын хашалтаар хэлсээ ябуулжа үргэлжлэх баатай боло-лон байха юм. Гэбшээ, интер-вентнууд хадаа эзбсэгэй хүсөөр туйлажа шадаагүй юмээс, ондоо-гоор хэлбэл корейскэ арады бо-гоолшолх гэһэн бодолоо хэлсээ-нэй үе соо хүсэлдүүлэх зорилго-тайн байна. Даб дээрэхн эб-лэрэлгэ хэхэдэ, эзэмлэн будим-таралгын условинууды Корейскэ Арадай-Демократическа Респуб-лика баадаха гэжэ оролдон, тэ-дэнэр хүнүүды үгы хэлгын зэриг-методууды — химическэ эзбсэг, террор, сэргэй пленэйхиды ала-ха ябадал, эсэстээ, бүдүүлг муу-хай бактериологическа дай хэрэг-лэнэ.

Корейскэ делегаци бүхы корей-скэ арадай эб найрамдалда дү-рэллэг абадалда түшлгэн, даб дээр-хн эблэрэлгэ хэхын түлөө үдэр-хнэ үдэртэ оролдосотойгоор тэм-сэжэ үргэлжэлөөр. Олон буулга-нууды корейскэ делегацин хэлэ-нэй үндсөөр, сэргэй пленэйхиды-нэ орон нутагуудтан бусааха тухай гансахан асуудал хэлсээгээр шиндэхдээгүй үлэхэй. Корейскэ делегаци тус асуудалы сэргэй пленэйхид тухай Женевскэ 1949 оной конвенцийг зохилдуулан шиндэхы дуралдана, энэнь сэргэ-й сэргэй пленэйхиды сүм сүлөөлх ба нутаг ороонуудтан бусааха гэ-жэ хоёр талааа эринэ. Энэниин буруушан, американска делегаци болбол сэргэй плендэ абтаһан 100 мянган корейсүүд ба Хитадай

арадай найн дуратанине барижа байлгах зорилготойгоор. «Найн дурарнь орон нутагтан бусааха» хэбэртэй эрилтээ хоёр нарын тур-ша соо үсэдөөр эрижэ байна.

Сэргэй пленэйхид тухай асуу-далы уласхоорондын ёһо гурим-тай зохилдуулан шиндэхын орон-до, Корейдэ даб дээрэхн эблэрэлгэ туйлаха нүүлшын алхам хэхын орондо, США-гэй эсхилхы бүлэг нюурууд Хитадай Арадай Респуб-ликай хилэлэн хилэ дээрэхн гидростанцинууды хорото зорил-гоор бомбодоһон байха юм.

«Энэ хорото муухай ээлжээтэ аашань, — гэжэ Хитадай «Жен-миньжибао» газетэ бэшбэ, — даб дээрэхн эблэрэлгэ таһалдуулаха ябадалда, тэршэлэн Ази ба бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалда эсэ-гүй шэглүүлэгдэнхэй байна». Гид-роэлектростанцинууды бомбодо-лон уг зорилгонь Корейдэ дае үргэдэхэ ябадал болоно гэжэ тус газетэ тоолоно.

Американска энэ хорото ааша тухайда дэлхэйн олонинтэ мүн тимэл сгнэлтэ үгэнэ. Корейскэ гидростанцинууды бомбодоһон ябадалда эсэргүү буруушаалы митингүүд ба демонстрацинууд Англича, Францида, Италида, Латиниска Америкын ороонууда, ара-дай демократин ороонууда боло-жо байна. Эдэ бомбодоһонууд ха-даа Дэлхэйн Востогто амгалан бай-дал хангалта таһалдуулаха зорил-гоор США-гэй сэргэшэлэй хэхэн хорото шэнэ ааша мүн гэжэ, даб дээрэхн эблэрэлгэ тухай хэлсээ-нууды таһалдуулаха ба Корейдэхи дае үргэдэхэ гэһэн американска бүлэг нюуруудай нэлэлтэнүүд мүн гэжэ сэгнэгдэнэ. Митингүүдтэ, демонстрацинуудта хабаадагшад, арадуудай амгалан ба аюулгүй байдалы үнэтэйдэ бодолог бүхы хүнүүд хадаа Корейдэ даб дээрэхн эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсэнүүдэй үнэтэйгээр улагдаһан тухай тэснэ Аме-рикийн Холбоото Штадуудай зон-хилхы бүлэг нюурууд харюусаха гэжэ тоолоно.

Корейдэхи зэриг дай зогсоо-хынь эб найрамдалда дуратай хүнүүд эрид шууд эринэ.

АРАДАЙ ДЕМОКРАТИЙН

ОРОНУУДАЙ ПОЛИНУУД

ДЭЭРЭ

Хүдөө ажахы хүгжөөлгөөр ара-дай демократин ороонуудай амжал-тануудын жэлхээ жэлдэ улам ар-бидала. Ажалша таряашадта гүр-нэй зүгнөө угаа ехэ туһаламжа үзү-лэгдэнэ, тэдэнэй олонхын иматгал арадай засагһаа газар абаа — энэнь аша түгээ үрээс үгөө. Эн-дэхи полинууд дээрэ элбэг баян ур-гаса эдэсхээд, хурагдажа эхн-лэнхэй.

Мүнөөнэй хурялгын кампанин онсо зүйлхын юуб гэбэл, механиза-цийн хэмжээн бүри хээр ургаһан байна. Поли дээрэ ажалладаг трак-торнууд, комбайнууд, ашаанай ав-томобилууд, жатканууд улам олон болонхой. Советскэ Союзай колхозуудай жэшээгээр механиз-ированнэ тогууд тохоголоо.

Машинауудай олон болоһоной ашаар, ургасаа богонихон болзор соо, гээлтэгүйгөөр хурялад боллоо. Венгрии жэшээ болгон абаад үзэе. Мүнөө тэндэхи хүдөө ажа-хыда 15 мянган тракторнууд, тэдэ-шнээн молотилканууд, хэлэн мян-ган жатканууд ба комбайнууд хү-дэлмэрилнэ. Машинауудай ичмэ-парк тухайда буржуазна Вен-грии ханахашы арган байгаа-гүй.

Хурялгын хүдэлмэридэ электро-энерги анха түрүүшынхээ нилээд эхээр хэрэглэгдэжэ байна. Жэ-шээлхэдэ, Болгари дотэр электри-ческийн хүсөөр хүдэлдэг мянга гаран тогууд, Румыни дотэр 350 тогууд эмхидхэгдэ. Механизаци хадаа ралса ба ячмень богонихон болзор соо хуряажа дүүргэхэ арга Болгариин хэдэ хэлэн олонинууд таряашада хангаһан байха юм.

Тэршэлэн арадай демократин ороонуудай хүдэлмэришэд, интелли-генци ба ажалша таряашад совет-скэ новаторуудай дүй дүршэлы үргүнээр хэрэглэнэ. Жэшээлхэдэ, Украинадахи молотилкын суута машинист, Сталинска шангай лау-реат Н. Бредюгэй метод Вен-гридэ амжалтатгайгаар хэрэглэгдэ-нэ. Тэндэ Н. Бредюгэй аргаар хэ-дэн зуун молотилканууд түхээрэн толхолоо.

Арадай демократин ороонуудай таряашад хуряалада орохо зуу-раа, тэрэнине богонихон болзор соо гээлтэгүйгөөр түгээсэхын тү-лөө ажадай мурсысч эхилбэ.

Г. Подкопеев.

КОРЕИДЭХИ

СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИЙН ГЛАВНА

КОМАНДОВАНИЙН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июлийн 5. (ТАСС). Фронтнуудай зарим участогууд дээрэ корейскэ Арадай армийн соединенинүүд Хитадай арадай найндуратанай частнуудтай хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнуудэй ба ли-синмановска сэргүүдэй довтолго-нууды гэдэргэн сохөөд, тэдэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролто ушаруулаа гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республи-кын Арадай армийн Главна ко-мандовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Баруун фронтын участогуудай нэгэн дээрэ дайсанай батальон 12 танкунуудаар ба авиацияр дэмжэг-дэн, Арадай армийн позицинуудта нэгтэбэш довтолоо. Эсэргүүсэл-гээтэй дайралдаад, дайсан нэгэ ро-то гэжэ, гэдэргээ сухариба.

Центральна фронт дээрэ, Кым-хваһаа баруугаар американска 7-дохи дивизийн 17-дохи полкын хоёр батальон 23 танкунуудаар дэм-жэгдэн, шанга довтолгоонууды хэ-һэн байна. Довтолгоонуудын гэдэр-гээ сохигдоо. Дайсанай 5 танк үгы хэгдэ.

Мүнөөдэр Арадай армийн зенит-нэ частнууд ба дайсанай самолё-дууды агнан буудалдад дайсанай 3 самолёт унагаага. Тэдэ самолё-дууд Корейскэ Арадай-Демократи-ческа Республикын тыйлз хуурын газарнуудта довтолһон самолёдуудай бүлэгтэ оролсоһон байна.

ПХЕНЬЯН, июлийн 6. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армийн Глав-на командовани июлийн 6-да нигэ-жэ мэдээсэбэ:

Үсгэлдэр фронтнуудтай зарим участогууд дээрэ корейскэ Арадай армийн соединенинүүд Хитадай арадай найндуратанай частнууд-тай хамтаада ябажа, нутагтай ша-наотай байлдаанууды хэһэн ба дайсанай хүнүүдтэ, техникэдэ гээ-тэ хоролто ушаруулаһан байна. Мү-нөөдэр манай зенитнэ частнууд ба дайсанай самолёдууды агнан буудалдад дайсанай 4 самолёт уна-гаага, тэдэ самолёдууд зүүн ба баруун эрье шадарай амгалан нү-влин газарнууды бомболоһон ба пулемёдоор буудалсаһан байна.

Корейдэ даб дээрэхн

эблэрэлгэ хэхэ тухай

хэлсэнүүд

ПЕКИН, июлийн 5. (ТАСС). Синьхуа агентствын корреспондент Кэсонһоо нигэжэ дамжуулаа:

Мүнөөдэр Корейдэ даб дээрэхн эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсэнүүдтэ хабаадагша делегацинууд хаагда-мал засаһан хэбэ. Сэргэй плен-эйхиды репатриацилла тухай асуудал тэрэн дээрэ зүбшэн хэл-сэгдэбэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн

Соведэй онсо сессии

БЕРЛИН. (ТАСС). «Корейдэхи дае дары зогсоохо» гэһэн — зүб-лэхэ зүйлэй хоёрдох пунктые профессор Инфильд (Польша) түрүүлэгэ доро нээглэһэн мүнөө-дэрэй заслэһэн дээрээ зүбшэн хэл-сэжэ эхилээ. Бүхы залай нэрэмжэ альгаташлаггаар утгадан, Го Мо-жо (Хитад) энэ асуудалаар элд-хэл хэбэ.

Америкын Холбоото Штадууд ко-рейскэ ба Хитадай сэргэй 100 мян-га шахуу пленэйхиды наатуулан бариха ханаатай байна. Тиймэл ушарһаа, даб дээрэхн эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсэнүүд мүнөө хүртээр удааруулагдана гэжэ элдхэлшэ хэ-лэбэ.

Корейдэхи байдалһаа эшэ үндэ-нэтэй проблемэ—бүхы дэлхэйн ара-дуудта хамаатай эгээн шухала проблемэнуудэй нэгэн мүн.

Иймэ зорилгонууды бээлүүлхын түлөө тэмсэхынь бүхы дэлхэйн аралууды урналдани:

1. Бактериологическа эзбсэг хэр-рэглэһы дары хорихо, мүн бакте-риологическа эзбсэг хорихо тухай 1925 оной июлийн 17-ной Женев-скэ протоколы баталха ба сахиха эрилтэ правительствуунтаа таби-хынь бүхы ороонуудай аралууды урлалха.

2. Амгалан гражданинууды хю-лаха, амгалан городууды ба амга-лан барилганууды зорюута хан-

даргаха ябадал дары болжуулаха. 3. Сэргэй пленэйхиды зэриг до-шхоор хандалга ябадалы да-ры зогсоохо, уласхооронтын эрх-дэ зүришэн, хүнүүды хюдадаг ябада-лы дары зогсоохо.

4. Даб дээрэхн эблэрэлгэ хэхэ тухай хэлсээ дары туйлаха, мүн сэргэ-й пленэйхид тухай 1949 оной Же-невскэ конвенцийн ёһоор сэргэй пленэйхиды хоёр талын заабол репатриацилла туйлаха.

5. Даб дээрэхн эблэрэлгэ туйла-һанай хүнүүдтэ, тэгш эрхын үнэтэй-нүүри дээрэ корейскэ проблемсы сэгэн зүбөөр шиндэхэ.

Сессид хабаадагшад хадаа үгэ хэлэһэн эрэлхэр корейскэ арадай түлөөлэгшэ Хан Сер Я гэһыне альгаташлаггаар утгаа.

Сэргэй пленэйхидтэ хэрэгтэ муухайгаар хандадаг ябадал бо-луулхын түлөө тэмсэлээ эдэлхн-тэй болгохо, сэргэй пленэйхид тухай асуудалаар манай зүб дурал-халы бээлүүлэх ябадал туйлаха, Корейдэхи дайнай аюулданууды зогсоохо тухай хэлсэнүүды ам-жалтатайгаар түгээсэхэ, корейскэ асуудалы эбэй ёһоор шиндэхэ, тийн бүхы дэлхэй дээрэ эб найрам-дал хамгаалха хэрэгтэ үнэтэ оруу-лалта хэхэ гэһэн урятайгаар Хан Сер Я дэлхэйн бүхы арадуудта хан-даһан байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн

Соведэй онсо сессии дүүрбэ

БЕРЛИН, июлийн 6. (ТАСС-эй тухай корреспондент). Эб найрам-далай Бүхэдэлхэйн Соведэй онсо сессии мүнөөдэр хүдэлмэрез дүүргэ-бэ. Сессии хадаа Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй гээшүүдэй шэн-нэ кандидатнуудай список баталба. Тус список Эб найрамдалай Бүхэ-дэлхэйн Соведэй бюрогээр таби-даһан байна. Сессии германска про-блемэ тушаа дүрбэн гүрэнэй пра-вительствуунтаа ба бүхы ара-дуудта хандалга; японско асууда-

лые эбэй ёһоор шиндэхэ талаар резолюци; Корейдэ дай дары зо-гсоохо тухай резолюци баталан абаа. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет бактериологическа дайнда эсэргүү хандалгын текстые батал-ба. Энэ текст 1952 оной апрелин 1-дэ Ослодо Эб найрамдалай Бүхэ-дэлхэйн Соведэй заседани дээрэ абтаһан байгаа. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет эб найрамдал хамгаалха арадуудай конгрессы-сын оной декабрийн 5-да Вендэ зарлаха тухай урла баталан абаа.

Германидахи советскэ контрольно комиссийн түрүүлэгшэ

армийн генерал Чуйков американска ба француска

эзэмдэлгын засагаархидта протест эльгээбэ

БЕРЛИН, июлийн 4. (ТАСС). Июлийн 2-то Германидахи Советскэ Контрольно Комиссийн түрүүлэгшэ армийн генерал В. И. Чуйков Гер-манска Демократическа Республи-кын территории дээрүү американ-ска ба француска самолёдуудай хуули бусаар нилдэлгээтэй даша-рамдуулан, Германидахи американ-ска ба француска верховно комис-сарнуудта бэшгүүды эльгээгэ.

Германска Демократическа Рес-публикын территории дээрүү нил-дэлгын гуримууды хүүлэй үедэ американска ба француска само-лёдуудай бүдүүлгээр эбдэһэн то-

дорхой хэдэн ушарнууды армийн генерал Чуйков дурдаба. Американ-ска ба француска сэргэй заса-гаархидта советскэ эзэмдэлгын сэр-гүүдэй штабай хануулгын хэгдэ-һэн байбашы, нимэ ушарнууд гар-гагдаа гэжэ тэмдэглэбэ.

Хойшоодо американска ба фран-цуска самолёдуудай хуули бусаар нилдэлы тохолодуулахгүйн тула шанга хэмжээнүүды абаха тухай-да армийн генерал В. И. Чуйков эрилтэ табиа. Хуули бусаар нигэжэ нилдэһэн хойшоолонгуудай түлөө харюусалга американска ба фран-цуска эзэмдэлгын засагаархидта бүрин тохогодохо гэжэ тэмдэглэ.

ВЕНГЕРСКЭ АРАДАЙ АМЖАЛТАНУУД

Арадай Демократическа Вен-грии амжалтанууд болбол өөрн-гөө хуби заяанай эзэн болоһон оло-нитэ ажалшадай үдэр бүри урга-жа байгаа творческо хүсөөр бэ-лүүлэгдэнэ.

Сүлөөтэ венгерскэ арадай твор-ческо ажал ехэ олон янзын юмэ-нүүдтэ харагдана. Гүрэнэй шэнэ байгуулалтаар нэгтгэгдэнэн хү-дэлмэришэн ангин, бүхы арадай творческо эдэлхн болбол түргэн ураскаалта уһан мэтэ, урдаа бай-һан бүхы хаалтанууды дабажа, техникескэ прогрессэй хэрэгсэ-рагшан абуулна, нинтэ гүрэн до-р үйлдбэрлэлхн эмхидхэлы йжаруула. Эгээн гол юу-гээл, ажал тухай хүн зоной л бодолы үндсөөрнэ хубил-а, үйлдбэрлэд хүн зоной хан-гы ондоо болгоно.

Эхэ творческо хүсэний нэгэ-а, хадаа Шальготарьяна гэжэ ар промышленна городой ме-ир юмэ бүтээдэг жинирэй за-эхилһэн ба ороной олон дятинуудай хүдэлмэридэ-рьелтэ хэһэн, машина түхэр-хрим найнаар ашаглахын злгэрхэ хүдэлөөн болоно.

Нарын саана Шальготар-ьяна заводой новаторнууд, олон хурд хүдэлгэхэ гэжэ хэлсээд, хүдэл гаргаба. Түрүүшээр ханашалга нэгэ зарим хэжэ-болоогүй хүдэлмэрин гуримууды хүнүүд алжа шадаха аал, то-ногжуул саһаа урид эбдэрхэ-гүй аал, дукцийн шанар муу-дахагүй а...

Түрүүшээр туршалга болгон проволокын цехэй хоёр станогүү-ды үлэмжэ түргэнөөр хүдэлмэри-лүүжэ захалһан байгаа. Туршал-гань ехэ найнаар хэгдэ, машина-нуудайн бүтээс хоёр дахин ехэ болоно. Нэгэ минутын турша соо нэгэ станогтон 190 метрлээ 380 метр, нүгөөдэһэн — 103 метрлээ 260 метр хүртээр проволок хэдэг болобо. Түрүүшынгээ амжалтаар урмашаһан хүдэлмэришэд ба инже-нерүүд, бэлдэхлгын шухала хэм-жээ-ябуулганууды бээлүүлээд, бу-сад машинануудай үйлдбэрлэлы ехэ болгохо арга боломжонууды шэнээр хараална.

Шальготарьянай хүдэлмэриш-дэй хүдэлөөн тиймэ ямаршые шу-хала болоһон хүдэлөөндэ адлар венгерскэ промышленностин ай-хабтар ехэ шэнэ резервүүды эли-рүүлжэ, нэмээгдэнэн түсэбэ дүүр-гэхэ аргатай байһы этгээдгүйгэ-йадалыс үгы болгобо. Тэрэндэ Ракошин нэрэмжэтэ комбинат, Оздын ба Диошдэрэй комбина-дууд гэхэ мэтын томо предприя-тинууд хабааданай байна.

Шальготарьянай новаторнуудай үүсхэл гарганаһан нүүлээр огто ба-гахан сэг үнгэрөө. Гансахан вен-герскэ металлургида энэ хүдлөө-нэй үгэһэн амжалтань нэгэ шэнэ завод ашаглалдаа орууланһан ад-ли юм гэжэ металлургическа ба машина бүтээлгын промышленно-стин министрствэд тооложо гар-гаһан байна.

Наахан Шальготарьян, Озда, Диошдэр, Боршонадашд горо-дуудай заводууд дээгүүр ябаһан байнабди. Эдэ предприятинууд дээрэ үзгэдөө дуулдаагүй ехэ эдб-

хи харагдана. Шэнэ хүдэлөөн бо-лбол ямар гайхамшатай ерээдүйе харуула гэшб гэжэ арад зон хара-на. Оздын комбинатад блонин-гын халаанай мастер хадаа минни халаан час бүри хорин тоно прокат үлүү үгэдэг болоо гэжэ бидэнэртэ хэлэбэ.

Урдань хээээдэшы нимэ бүтээс-тэйгээр хүдэлмэрилдэггүй байгаа-д гэжэ сэдхэхэлэ хүдэлгэн тэрэ хэлэбэ, мүнөө шэнэ амжалтану-уды уридшалан хараабди, юун-дэб гэхэдэ, техникэдэ найнаар хандабал тэрэнхэй үшөө ехэ юу-мые абажа болохо гэжэ мүнөө этигнэхэйбди.

Ажалай бүтээсэе хоёр дахин шахуу ехэ болгоһон проволокын ста-най хүдэлмэришэд энээн тухай ехэ омогорхолтойгоор хэлээ нэн. Иймэ хөөрлөөнүүды баһа бусад пред-приятинууд дээрэ дуулганаһан бай-набди. Машинауудай жэгдэ хү-дэлмэридэ, хэлэн олон жэлүүдтэ дабтагдадаг бүтээсын нэгэ адли нормонуудта заншаһан хүнүүд тех-никы ондоогоор харадаг болоһон ба үйлдбэрлгын процестэ нилээд олон шэнэ зүйлүүды оруулаһан байна. Түхээрэлгы найнаар аша-глаха гэһэн хүдэлөөн бол-бол үйлдбэрлгын эмхидхэлэй бү-хы шанары дээшүүлһэн олон шэнэ үүсхэл түрүүлһэн предприя-тинуудай хүдэлмэрилгээтэй үүс-халы эдэлхитэй болгоһон ба бүхы венгерскэ промышленностьда шэнэ-нүүд, үшөө үлүү ехэ хубилтану-уды эндэһэ хойшоодо бии болгохо гэжэ хүдэлмэришэд, мастернууд, инженерүүд, предприятинуудай хүтэлбэрлгээд булта нэгэн дуу-гаар баталан хэлэнэ.

Шальготарьянай завод дээрэ предприятын хүдэлмэришэдтэй ба хүтэлбэрлгээтэй хөөрлөөһэн байгаабди. Түрүүшүүлэй тооло ста-ноого түргэнөөр хүдэлгээгэ болгоһон ба мүнөө нормоёо хоёр дахинһаа үлүү дүүргээг хүдэлмэришэн Фе-ренц Сабо нигэжэ хэлэнэ:

—Станогой түргэнөөр хүдэлгээ—хүдэлмэришэндэ техникы найнаар мэдэхэ, үлүү анхаралтайгаар ба шадбаритайгаар хүдэлмэрихэ эрилтэ табиа. Харана гүт, ямар түргэнөөр эрьдэлдэбэ?—гэжэ про-волоке түргэнөөр бээдэ оройжо байһан барабанине заажа хэлэбэ. —Иймэ хүжэм доро хүжюунээр дуу-лажа байгаад хүдэлмэрихэ дуран хүрэнэ.

— Харин үшөө түргэнөөр хүдэл-гэжэ болохо гү?

— Би энээн тухай болоо нэм... Шэнэ мотор үгэхэдэ, үшөө түргэ-нөөр хүдэлгээ захилахаб, — гэжэ Ференц Сабо хуарусаба. —Совет-скэ предприятинууд дээрэ станогүү-ды бүри түргэнөөр хүдэлмэрил-дэг байна.

«Шальготарьянай заводой про-катчик Йозеф Тот болбосоруула-даха металлал ханаһаа эрээгэ байһы мэдэхэ гэжэ урдань огто оролдологүй нэн. Харин тэрэ мүн-өө нитын хүгжэлтөөр урмашажа, өөрынгөө хүдэлмэрин амжалтаар ханаагаа амарнагүй, тэрэ бидини-нэ нигэжэ гуйба:

— Оздын металлургическа ко-мбинатад хүдэлмэрилгээтэ тэдэ-нэр заримдаа ехэ муу шанартай металл үгэнэ гэжэ таанар дамжуу-лан хэлтэ. Шальготарьянай Йо-жеф Тот тэдэнэй гэмээр ажалай бүтээсэе доошнь оруулаад байна гэжэ тэдэнэртэ хэлтэ.

Өөрынгөө хүдэлмэрин түлөө нү-хсэтэй үмэнэ, оройнгоо үмэнэ

харюусаха идея венгерскэ ажалша-дай үргэн нитын мэдэрэлдэ мүнөө гүнзгүүгээр нэбэржэ байна. Ха-рин энэ болбол юрэнхы дээрээ ам-жалта туйлахада шухала усло-винуудай нэгэниинэ болоно. Завоуд соо цехүүдэй ба тусхай хүдэлмэ-ришэдэй хүдэлмэрине харуулаһан табличканууды, дутагданууды усалдаха гэжэ ажалшадта ханда-һан урлалнууды хараһан байнаб-ди.

Арадай демократин ороонууда түхээрэлгэ найнаар ашаглахын тү-лөө түргэнөөр дэлгэрһэн венгерскэ металлургиуудай хүдэлөөндэ Совет-скэ Союзай жэшээ, дүршэл ба үнэн зүрхэнэй туһаламжа ехэ үүргэ дүүргэнэ. Энэ хүдэлөөнэй үүсхэг-дэхэ үедэ Венгридэ командиро-коор ошоод байһан москвоско «Серп и Молот» гэжэ заводой ин-женер, дүршэлтэй металлург Иван Григорьевич Пашков венгерскэ хү-дэлмэришэдтэй ба инженерүүдтэй шэнэ хэрэгтэнэ ехэ туһаламжа хүр-гэһэн байна. Тэрэ хадаа үйлдбэ-ри эмхидхэхэ талаар советскэ тү-рүү баян дүй дүршэлтэй тэдэни-нэ танилсуулаһан байна. Советскэ Сою-зай үнэн зүрхэнэй туһаламжа ту-хай хөөрэхэдөө, хуушанай инженер Фридеш Аркош энэ туһаламжа иматгал социалистическэ лагерин ороонуудай хоорондо байжа болохо юм гэжэ хэлэбэ.

— 25 жэлэй урда нэгэ заводто хүдэлмэрилжэ байхадаа, дутын за-водой нэгэн залуу нүхэртэ би нэгэ юмэ хэлэһэнэ ханаба. Тэрэнэй түлөө минни эзэн намайе хүдэлмэ-ринөө намнахы оролдоһон байгаа. Илангаяа заахан гүрэнүүд томо капиталистическэ түрэнүүдтэ ту-һаламжа хүлээхээр бэшэ, тинхээ мүнөө Советскэ Союз — нимэ ехэ хүсэтэй орон, өөрынгөө барагдаша-

гүй баялиг дүршэлы бидэнэртэ дамжуулан үгэнэ, тэрэнине манай ажабайдалда нэбтэрүүлхэдэ туһал-на.

— Бүхы венгерскэ предприя-тинуудһаа баясхалантай мэдэнүүд эрэнэ. Завоуд ба фабрикануудай түсэбүүды үлүү дүүргэнэн тухай газеттэндэ мэдэһэнэ. Энээн тухай Шальготарьяна, Оздаһаа, Диошдэрһээ, Боршонадашһаа, Ракошин нэрэмжэтэ комбиндаһаа бэшэнэ.

Венгерскэ промышленность улам түргэнөөр ургаһаа ябаха хүсэнуү-ды нээжэ байна. Новаторнуудай хүдэлөөн эрээлгүн хүгжэлтын бата-бхи үндэһэй нуури би болгоно. Венгрии арадай ажахыда энэ хү-дэлөөнэй удхашанар тухай Оздын комбинатад директор хуушанай хүдэлмэришэн Антон Шомди омгтойгоор нигэжэ хэлэбэ: